Rigas Awise

Redakzijas un ekspedizijas adrese Rigâ, Mazâ Gredzineeku ielâ Nr. 3.
Redakzijas un ekspedizijas telefons Nr. 549.

Awise iſnahk katru deenu, iſnemot ſwehtdeenas un ſwehtku deenas.

Sludinajumi maſſâ: par ſihſu rakſtu rindiņu peſz teſta 10 kap., preekſchpuſē 80 kap.

Pirmais gads.

Abonementa peeſuhtiſchana:
par 1 gadu 5 rbl. 50 kap.
„ ½ „ 2 „ 80 „
„ ¼ „ 1 „ 50 „
„ 1 mehneſi — „ 80 „

Bez peeſuhtiſchanas:
par 1 gadu 4 rbl. — kap.
„ ½ „ 2 „ — „
„ ¼ „ 1 „ — „
„ 1 mehneſi — „ 40 „

№ 85. Peektdeen, 25. oktobrî (7. nowembrî). 1902.

Daſchadi reformas jautajumi.

Nekad wehl naw, tik pat Eekſch-Kreewijâ kâ pee mums, bijuſchi aiſkuſtinati un pahrrunati tik daſchadi reformas jautajumi, kâ tas noteek ſchimbrihſcham laukſaimneezibas wajadſibu komitejâs un lihdſ ar to preſē. Un par to naw jabrihnas, jo Kreewijas eedſihwotaju miſigais walrakums dſihwo no ſemkopibas. Ar laukſaimneezibas pazelſchanas jautajumu ſtahw ſakarâ wiswiſadi ziti jautajumi: ſkolas, zeli, nodokli, agrar-likumi un daſchadas eeſtahdes, kuŗâm dariſchana ar ſemneekeem.

Eekſch-Kreewijâ daudz weetâs peegreeſuſchi wehribu weetejo eeſtahſchu reformai. Iſtpaſchi grib ſemſtes eeſtahdes tâ pahrgroſit, ka tâs labaki waretu pabalſtit laukſaimneezibas un ſemneeku attihſtibu. Wehlas ſchai ſinâ paplaſchinat ſemſtes eeſtahſchu teeſibas un ari pahrgroſit winu faſtahwu, atgreeſchotees pee teem prinzipeem, pee kureem turejâs Keiſara Aleksandra II. reformas un ſwiſchki tas no Wiņa iſdotais ſemſtes likums.

Baltijas gubernâs ar ſemſtes jautajumu lihdſ ſchim naw nodarbojuſchees. Tas iſſkaidrojas laikam zaur to, ka tagadejo Eekſch-Kreewijas ſemſtes eeſtahſchu eeweſchanu pee mums neweens par ſewiſchki wehlejamu neatſihſt. Zitadi, ſaprotams, buhtu, ja eekſtinatu tagadejo Eekſch-Kreewijas ſemſtes eeſtahſchu reformu un ſchai ſinâ gribetu dotees uſ to zelu, kuru uſrahdijis keiſars Aleksandrs II. Tad ſemſtes jautajums ari pee mums wiſâs malâs atraſtu wiſſtiprâko atbalſu.

Tat weetâ Baltijas gubernu komitejâs, ſewiſchki Igaunu dalâ, ſahkuſchi peegreeſt wehribu muhſu tagadeejeem agrarlikumeem jeb likumeem par ſemneeku ſemes gabalu teeſumu un teeſibam, par nomas un pirkſchanas kontrakteem. Muhſu agrarlikumu pahrlaboſchanai gan deretu peegreeſt wehribu, jo foli, kas ſchai ſinâ wajadſigi, nepraſa no waldibas naudas iſdewumus. Leels ſwars par teem, peeſkih laukſaimneezibas wajadſibas turpmat wehl pamatigi tiks apſpreeſtas.

Wehl par Dawa „Родной Міръ I.“.

Par eekſtinato jautajumu, par Dawa „Родной Міръ I.“ berigumu pee Kreewu walodas mahziſchanas pagaſtſkolâs, mums peenahkuſchi jau paſen wairaki rakſti, kuŗus beemſchehl tikai aiſ telpu truhkuma newarejâm lihdſ ſchim eewehrot. Doſim tagad telpas ſcha jautajuma pirmajam eekſtinatajam, G. Igam, kuŗam peeweenoſim daſchas pēſihmes no Dawa kga paſcha puſes, kuŗſch mums no Poſenes peeſuhtijis garu rakſtu. Beſ tam kahds no G. kga pirmâ rakſtâ eeminetâ ſkolotaja iſteikſees par dabiſko mahziſchanas metodi, ſakarâ ar Dawa mahzibas grahmatu. Pirmmineiais ſkolotajs rakſta ſchahdi:

Pee mana rakſta „Rig. Aw.“ 56. num.: Jaunas grahmatas ꝛc. „Kahds no ſkolotaju konferenzes dalibneekeem“ eeſuhtijis peeſihmes, kuŗas nodrukatas 61. nummurâ. Wiſpirms man teek pahrmeſts, ka es eſot weenpuſigs, jo neeſot ne ar wahrdiņu eeminejees, ka Dawa jaunajâs Kreewu grahmatâs buhtu ari kas truhdzigs. Atkaujat, geen. kungs, man jautat, waj tas ari naw weenpuſiba, kad ſpreeſch, ka „Родной Міръ I.“ ir pilnigi neiſdewees darbs? Domaju, ka no mana rakſta deeſgan ſkaidri redſams, ka mans noluhks naw wis bijis grahmatas ſlhti ſlat un kritiſet, bet zaur aiſrahdijumu ſkolotajus uſmudinat ar tâm eepaſihtees un tad eewest ſkolâ leetoſchanâ. Tadehl eſmu ihſumâ atſtahſtijis to, kas Dawa grahmatâs atrodas un peeſpraudis ſawas domas, ka Dawa grahmatas ir labas, jo winas tneedſ ko jaunu un labaku, nekâ lihdſſchinejâs. Tâ ka Dawa ahbeze ir tikai zilweka darbs, tad domajams, ka ſihkumôs buhs ari ko peebilſt, bet ari tikai tad, ja kahds pehz tâs buhs kahdu gabu darbojees pilnigi tâ, kâ Dawis ſawâ rokas grahmatâ eeteiz.

Bet „konferenzes dalibneeks“ ſawu ſpreedumu, ka „Родной Міръ I.“ ir pilnigi neiſdewees darbs, nedibina wis uſ iſmehginajuma pamata, bet uſ tam, ka Rigâ diwi ſkolotaji nodewuſchi par Dawa ahbezi bahrgu ſpreedumu un ka no 100 ſkolotajeem neweens ne ar puſchplehſtu wahrdu neuſnehmees to eeteikt. Sakat, geen. kungs, waj tas naw ſkaidrs peerahdijums, ka tee 100 kungi nebija wehl beeſgan ar Dawa grahmatam eepaſinuſchees? Tâ tad 2 pret 100 balſim noſpreeduſchi, ka grahmata nederiga *).

*) Dawis: Zik noprotams, te domatu iſgahjuſchâs maſaras Rigas lauksaimneeku eezirkņa ſkolotaju ſapulze, kuŗu notureja Rigâ ta paſcha eezirkņa lauksaimneeku inſpektora Prawdina kga wadibâ. Zik ſinu, tad ſchajâ ſapulzê pa leelakai daļai leeto ſchahdas grahmatas: Grigorjewa „Русское Слово I.“, Prawdina Kreewu luſtamu grahmatu, Prawdina Geografiju un Prawdina Rehkina grahmatu. Tapehz wor jau buht, ka ſcha rajona ſkolotaji jau tâ peeraduſchi leetot ſchâs grahmatas, ka winneem wairs pawiſam naw pa prahtam, eewest ſawâs ſkolâs zitu autoru grahmatas. Warbuht ka ſchis bij weens no eemeſleem, kapehz neweens no pahrak kâ ſimts ſkolotajeem ne atſaukſchlehſtu wahrdu neuſnehmâs eeteikt „Родной Міръ I“. Un to apſtiprina ari konf. dalibn., ſazidams, ka, ja ſkolotajs G. buhtu no Rigas rajona, tad winſch nebuhtu neka laba par manu „Родн. М.“ rakſtijis. Pa min. konferenzes laiku es wairs nebiju Kreewijâ un tapehz neeſmu tuwak pazihſtams ar tâs darbibu.

Tad wehl ſchis ſawadais ſpreedums: Dawa „Руководство къ преподаванію ꝛc.“ pelna pateeſi atſinibu — un Dawa „Родной Міръ I.“ ir pilnigi neiſdewees darbs! Kas abas grahmatas nopeetni ſalihdſinâs, tas redſēs, ka rokas grahmatâ loti daudz par ahbezes weelu un eekahrtojumu rakſtits un aiſrahdits, kapehz tas tâ un ne zitadi. Ja nu teorija atſihta par labu, tad wiſâ nopeetnibâ iſſtrahdats praktiſkais darbs buhtu, ja daudz, ſchur tur druſzin pahrlabojams, bet ne — pawiſam neiſdewees.

Paluhkojotees uſ galwenajâm ſkuhdam, uſ kuŗâm konferenzê eſot aiſrahdits, leekas, ka apſpreedeji bijuſchi tais domâs, ka lihdſ ar pirmo beenu jabod behrnam rokâ ahbeze un tad jamahja waloda un laſiſchana reiſâ; zitadi tee nepraſtu, lai nebuhtu ſahkumâ nemaz tahdu wahrdu, kas gruhtak iſſkaidrojami pehz dabiſkas metodes. Dawis tak ſkaidri ſaka, ka 1—2 mehneſchi janem tikai ſurunas un tad ſahk laſit, un ka brihw ari tehwa walodu, kâ paſihga lihdſekli, iſleetat. Sarunas ſtundâs behrni ſaſtahda weſt leelakus ſtahſtinus, nekâ ahbezes 14. gabala ſtahſtinſch. Ja bildes labas, kadehl gan newaretu beſ parakſteem iſtikt? Ko tad lai eeſahk ar leelajâm uſſkatu bildem, ka ſkolâs mehdſ eegahdat, un tas ari beſ parakſteem? Dihkiina un ſihpo rakſtu dehl gan wehl newar ſozit, ka grahmata pawiſam neiſdewees darbs!*)

*) Par ſcho jautajumu grahmatas autors mums rakſta: „Neeſmu wis eewedis rakſtu paraugus tihklinâs un ſihpu rakſtu, kâ „konferenzes dalibneeki“ iſſaka, bet gan tikai peepaturejis tos. Tas ſkaidri redſams no ſen jau ſkolâs leetojameem daiktraſtu paraugeem un ahbezem, kâ peem. no Gerbatſchowa Прописи un Bunakowa Азбука, kuŗi wiswairak iſſtahſti Kreewijas ſkolâs. Taiſnība, Gerbatſchows eeteiz arî ſtahwu rakſtu, bet, ja nemaldos, tad ari tihklinâs. Tomehr ſtarp Kreewijas pedagogeem ſtahwais rakſts atradis wehl loti maz peekriteju un reti kur treſ ſkolâs mahzits. Pruhſijâ, Saſſijâ, Bawarijâ, Wirtembergâ, Schweizijâ un Austrijâ, kur ſchogad apmekleju tautas ſkolas, apakſchejâs klaſēs top mahzits weenigi ſlihpais rakſts. Lai ſafneegtu daiktraſtibâ weenadibu, tad ſchrejeenes ſkolâs jau gandrihſ tſchetrdeſmit gadus wez, kurpreiz Kettija wehl nepilnus dewinpadſmit, tak tâ ka wini zitadi it labi ſadereja kopâ, tad gadu ſtarpibai jau newareja buht nekahda leela noſihme. Par Betldaun jaunkundſi wiſpahri ſinaja teikt, ka tai eſot loti pareiſi uſſkati par ſaweem peenahkumeem un par ſawa kapitala iſleetoſchanu. Sahkot no ta laika, kur nabaga Artſchibalds bija ſa udejis prahtu, jaunâ dahma bija tikuſe bildinata reiſu reiſem, un tâ ka beeſchi ween ſcho bildinajumu ſajuja, atlikama perſona, tad kahda maſak praktiſka meitene warbuht loti weegli buhtu padewuſēs kahrdinajumam, prezet jaunu ſkaiſtu wihru; tatſchu Kettija wiſus ſchos prezineekus atraidija, nepraſijuſe pat ne padomu wezakeem laudim. Ritſchards Pennrojals, likâs, bija winas azis wiſmaz no raſchi Deewa noliemtais wihrs. Dſihwes „trakais lakmetis“ — jaunība winam bija jau aiſ muguras, wiſas neſkaidrâs, tumſchâs dahmas par winu bij apkluſuſchas, winſch bija peerahdijis, ka prot muiſchas ſaimneezibu kreetni wadit, un zaur to, ka bij atraitnis, eemantoja ſewiſchku zeenibu, kahdu ne it reiſes mehdſ parahdit neprezeteem kungeem wina wezumâ. Beſ tam winſch bija zehlees no wezas, loti eewehrojamas muiſchneeku dſimtes, un Kettija ſewi nodomaja, ka wina nekahdâ ſinâ nebuhtu warejuſe iſmehletees zitu labaku wihru.

Par ſchis prezibas leetas pirmo ſahkumu mums naw nekahdu ſinu. Tas draſchi ween buhs iſzehlees ſen paraſtâ kahrtâ. Pennrojals greeſâs pee Kettijas mahtes ar lubgumu, lai winam atlaūtu jaunajai dahmai paraſdit ſawu zeenibu, un ta ſcho „zeenibu“ peenehma rahtni un atturigi, kâ tas jau meitenei peenahkas. Pehz kahda laika noſpreeda kahſu deenu, un ſagatawojumi uſ to welzas jo brangi.

Wiſupirms bija nodomats, kahſas, kâ tas jau paraſts, ſwinet lihgawas mahjâ, tatſchu Deews winu ſaſin, aiſ kahda eemeſla ſcho nodomu atkal atmeta un par kahſu ſwinibas weetu ſirdeſja Beibſot eſot maſ aprakſtu no ſkolenu tuwakâs apkahrtnes. Sche nedrihkſtam aiſmirſt, ka weens no Dawa ahbezes mehrkeem tr, ari eemahzit loti daudz wahrdu. — Ar ſchim pahris peeſihmem gribetu rahdit, ka konferenzes ſpreedums nemaz tik bahrgs naw, jo apſpreedeji naw noſtahjuſchees uſ ta pamata, uſ kuŗa ſtahwebams J. Dawis ſawu ahbezi farakſtijis.

Beſ tam zeen. „konferenzes dalibneeks“ apgalwo, ka „Род. Міръ I.“ neſneedſot neka jauna, ko jau Wolpera un Grigorjewa ahbezes nebuhtu ſneeguſchas. Man par tahdu apgalwojumu jabrihnas! Ja Wolpera ahbezê tikai frahſes ween tr un Grigorjewa ahbezê leelâ puſe ar frahſem, bet Dawa ahbezê jau no 14. gabala ſtahſtini — jeb zitcem wahrdeem, ja Wolpers un Grigorjews mahza wahrdus un teikumus, bet Dawis tuhliņ dſihwu walodu — tad tas neeſot nekas jauns?! Nu, tad ir domajams, ka Juhs, zeen. kgs, negribat atſihſt Dawa puſes un wina ahbezes pahrakumu par zitêm ahbezem!

Atleek tikai wehlreiſ ſmata beedreem atgahdinat, lai tee Dawa „Руководство“, kas wiſpahr eſot atſihts, ar nopeetnibu ņem zauri un tad tikai nemas apſpreeſt, waj deretu eewest Dawa ahbezi leetoſchanâ. Es tizu, ka tad buhs Dawam arweenu wairak peekriteju, nekâ Wolperam un Grigorjewam.

G.

Peemetinam wehl ſchahdu Dawa peeſihmi: „Konferenzes dalibneeks“ aiſrahda, ka „Prib. Krajâ“ ari bijis ſch. g. ſahkumâ deeſgan ſkhs manas ahbezes pahrſpreedums, kuŗich ari bijis preteſs A. kga aiſaukſmet. Es nemaz neſchaubos, ka abi ſchee rakſti, „konferenzes dalibneeka“ un Kreewu laikraksta, ſtahw loti tuwâ ſakarâ un dſenas weenam un tam paſcham mehrkam pakaļ. Tâ „Prib. Krajâ“ bij aiſrahdits, ka mana „Родн. Міръ I.“

---

lotaſi jau tâ peeraduſchi leetot ſchâs grahmatas, ka winneem wairs pawiſam naw pa prahtam, eewest ſawâs ſkolâs zitu autoru grahmatas. Warbuht ka ſchis bij weens no eemeſleem, kapehz neweens no pahrak kâ ſimts ſkolotajeem ne atſaukſchlehſtu wahrdu neuſnehmâs eeteikt „Родной Міръ I“. Un to apſtiprina ari konf. dalibn., ſazidams, ka, ja ſkolotajs G. buhtu no Rigas rajona, tad winſch nebuhtu neka laba par manu „Родн. М.“ rakſtijis. Pa min. konferenzes laiku es wairs nebiju Kreewijâ un tapehz neeſmu tuwak pazihſtams ar tâs darbibu.

wiſâs ſemakajâs klaſēs uſ ſeenam iſſahrtas tabeles ar tâ ſauzamu „Stormalſchrift“, un ſkolotajeem atkauts mahzit burtus tikai pehz ſcheem paraugeem, kuŗos ir weenigi ſlihpais rakſts. Stahwraksta mahza tikai daſchâs weetâs un tikai augſtakajâs nodalâs (wiſur ſche behrni peeſpeeſti mahzitees 8 gadus, bet ne tikai 3 eemaſ), un tâ ſauzamâs „Fortbildungs“-ſkolâs. Weļ japeebilſt, ka ſche par ſkolenu weſelibu top loti daudz gahdats: pee katras ſkolas ir wismaſak weens ahrſts, bet pilſehtâs ari wairak ſpezialiſtu, kuŗi, jadomâ, naw maſak pahſihſtami ar „jaunako higieniſko literaturu“, nekâ muhſu „konferenzes dalibneeki“. Kas ſihmejas uſ tihklineem rakſtu paraugâs, tad te gan katrs pedagogs apſeezinâs, ta tihklini gan atweeglina, bet ne aptuhlina rakſtit mahzlſchanu.

Wehl ſchis ſawadais ſpreedums: Dawa „Руководство къ преподаванію ꝛc.“ pelna pateeſi atſinibu — un Dawa „Родной Міръ I.“ ir pilnigi neiſdewees darbs! Kas abas grahmatas nopeetni ſalihdſinâs, tas redſēs, ka rokas grahmatâ loti daudz par ahbezes weelu un eekahrtojumu rakſtits un aiſrahdits, kapehz tas tâ un ne zitadi. Ja nu teorija atſihta par labu, tad wiſâ nopeetnibâ iſſtrahdats praktiſkais darbs buhtu, ja daudz, ſchur tur druſzin pahrlabojams, bet ne — pawiſam neiſdewees.

Paluhkojotees uſ galwenajâm ſkuhdam, uſ kuŗâm konferenzê eſot aiſrahdits, leekas, ka apſpreedeji bijuſchi tais domâs, ka lihdſ ar pirmo beenu jabod behrnam rokâ ahbeze un tad jamahja waloda un laſiſchana reiſâ; zitadi tee nepraſtu, lai nebuhtu ſahkumâ nemaz tahdu wahrdu, kas gruhtak iſſkaidrojami pehz dabiſkas metodes. Dawis tak ſkaidri ſaka, ka 1—2 mehneſchi janem tikai ſurunas un tad ſahk laſit, un ka brihw ari tehwa walodu, kâ paſihga lihdſekli, iſleetat. Sarunas ſtundâs behrni ſaſtahda weſt leelakus ſtahſtinus, nekâ ahbezes 14. gabala ſtahſtinſch. Ja bildes labas, kadehl gan newaretu beſ paraksteem iſtikt? Ko tad lai eeſahk ar leelajâm uſſkatu bildem, ka ſkolâs mehdſ eegahdat, un tas ari beſ paraksteem? Dihkiina un ſihpo rakſtu dehl gan wehl newar ſozit, ka grahmata pawiſam neiſdewees darbs!*)

*) Par ſcho jautajumu grahmatas autors mums rakſta: „Neeſmu wis eewedis rakſtu paraugus tihklinâs un ſihpu rakſtu, kâ „konferenzes dalibneeki“ iſſaka, bet gan tikai peepaturejis tos. Tas ſkaidri redſams no ſen jau ſkolâs leetojameem daiktraſtu paraugeem un ahbezem, kâ peem. no Gerbatſchowa Прописи un Bunakowa Азбука, kuŗi wiswairak iſſtahſti Kreewijas ſkolâs. Taiſnība, Gerbatſchows eeteiz arî ſtahwu rakſtu, bet, ja nemaldos, tad ari tihklinâs. Tomehr ſtarp Kreewijas pedagogeem ſtahwais rakſts atradis wehl loti maz peekriteju un reti kur treſ ſkolâs mahzits. Pruhſijâ, Saſſijâ, Bawarijâ, Wirtembergâ, Schweizijâ un Austrijâ, kur ſchogad apmekleju tautas ſkolas, apakſchejâs klaſēs top mahzits weenigi ſlihpais rakſts. Lai ſafneegtu daiktraſtibâ weenadibu, tad ſchrejeenes ſkolâs jau gandrihſ tſchetrdeſmit gadus wez, kurpreiz Kettija wehl nepilnus dewinpadſmit, tak tâ ka wini zitadi it labi ſadereja kopâ, tad gadu ſtarpibai jau newareja buht nekahda leela noſihme. Par Betldaun jaunkundſi wiſpahri ſinaja teikt, ka tai eſot loti pareiſi uſſkati par ſaweem peenahkumeem un par ſawa kapitala iſleetoſchanu. Sahkot no ta laika, kur nabaga Artſchibalds bija ſa udejis prahtu, jaunâ dahma bija tikuſe bildinata reiſu reiſem, un tâ ka beeſchi ween ſcho bildinajumu ſajuja, atlikama perſona, tad kahda maſak praktiſka meitene warbuht loti weegli buhtu padewuſēs kahrdinajumam, prezet jaunu ſkaiſtu wihru; tatſchu Kettija wiſus ſchos prezineekus atraidija, nepraſijuſe pat ne padomu wezakeem laudim. Ritſchards Pennrojals, likâs, bija winas azis wiſmaz no raſchi Deewa noliemtais wihrs. Dſihwes „trakais lakmetis“ — jaunība winam bija jau aiſ muguras, wiſas neſkaidrâs, tumſchâs dahmas par winu bij apkluſuſchas, winſch bija peerahdijis, ka prot muiſchas ſaimneezibu kreetni wadit, un zaur to, ka bij atraitnis, eemantoja ſewiſchku zeenibu, kahdu ne it reiſes mehdſ parahdit neprezeteem kungeem wina wezumâ. Beſ tam winſch bija zehlees no wezas, loti eewehrojamas muiſchneeku dſimtes, un Kettija ſewi nodomaja, ka wina nekahdâ ſinâ nebuhtu warejuſe iſmehletees zitu labaku wihru.

Par ſchis prezibas leetas pirmo ſahkumu mums naw nekahdu ſinu. Tas draſchi ween buhs iſzehlees ſen paraſtâ kahrtâ. Pennrojals greeſâs pee Kettijas mahtes ar lubgumu, lai winam atlaūtu jaunajai dahmai paraſdit ſawu zeenibu, un ta ſcho „zeenibu“ peenehma rahtni un atturigi, kâ tas jau meitenei peenahkas. Pehz kahda laika noſpreeda kahſu deenu, un ſagatawojumi uſ to welzas jo brangi.

Wiſupirms bija nodomats, kahſas, kâ tas jau paraſts, ſwinet lihgawas mahjâ, tatſchu Deews winu ſaſin, aiſ kahda eemeſla ſcho nodomu atkal atmeta un par kahſu ſwinibas weetu ſirdeſja

---

Laikrakſtu apſkats.

× **Sawads kildas eemeſls.** „Kijew. Slowo“ paſneedſ ſekoſchu iſſkaidrojumu, ko pilſehtas domneeks Nikolaitſchuks laidis atklahti pilſehtas galwai:

„Ar ſchonoteeku pilſehtas domneeka amatu, tadehl ka 6. oktobrî wakarâ, kad jau ſahka aptumſt, 10—12 perſonu leels bars eelauſâs manâ dſihwoklî, to pulkâ ari diwi pilſehtas domneeki (mineti wiņu wahrdi), kuŗi praſija no manis iſſkaidrojumu par to, kadehl es nedewis ſawu balſi preekſch tam, lai Sowſka kanalis taptu aiſbehrts. Wiņi traukſmoja manâ dſihwoklî un weens no teem, domneeks Wolkowinſkis, man pat draudeja, ja es tahlak pretoſchotees kanala aiſbehrſchanai, man tiſchaut domneeku ſapulzes ſahſê lodi zaur galwu. Zitî kungi, kas to wiſu dſirdeja, neiſteiza ne maſakâ protesta pret to.“

Ja, kadehl daſchreiſ ari nezek kildas?!

× **Kaſanas apgahlteeſâ** notizis, pehz „Kaſ. Telegraf“ ſinojuma, ſchahds ſawads ſtarpgadijums:

„Pehz tam, kad pehz ſahdas iſmekletas leetas ſwehrinatee bij eenahkuſchi no ſawas apſpreeſchanâs iſtabas teeſas ſahlê un preeſſchneeks bij nolaſijis winu atſinu, tas greeſâs pee teeſas preekſchſehdetaja ſekoſcheem wahrdeem: „Sawâ apſuhdſibas runâ prokurors berdes (Tſchirkins) ſtarp zitu uſ ſwehrinateem iſteiza ſchahdus wahrdus: Schadeen jau juhs weenu flepkawu ataiſnoļat. Schos apſuhdſetaja wahrdus ſwehrinatee ſajuht pret ſewi kâ apwainojumu, un tadehl wini wiſi weenbalſigi mani pilnwarojuſchi, jums, preekſchſehdetaja kungs, iſteikt muhſu lubgumu, minetos prokurora beedra wahrdus uſnemt protokolâ.“ Teeſa iſpildija ſcho lubgumu.“

Schehl, ka laikraksts neſino, kas bijuſchas ſcha protokola uſnehmuma ſekas.

× **22,000 werſtes welti nobraukts.** Wiadiwoſtokas laikraksta „Dalń. Westnik“ redakzija ſanehmuſe ſekoſchu telegrammu, kas tagad eet pa wiſeem Kreewu laikrakſteem.

Septembra 5. deenâ atbrauza ar iwaikani „Baron Korff“ triſs ſchehlſtrdigas mahſas Nikolajewſkâ, pee Amuras, ſubitas no Sarkanâ Krusta beedribas, lai tur ſtahtos zihņâ pret koleras ſehrgu, preekſch kam

---

Leletons.

Arkſchibalds Malmeſons.

J. Hahtorna romans. Latkojis M. S.

6) (Turpinajums.)

„Ne, ſchis teeſības winai naw!“ ſêrs Kleranſs ſaſchutis atbrehza. „Wiņa peeder manam Artſchibaldam, un ja kahds pintiķis eedrohſchinatos . . .“

„Juhs, ſêr Kleranſ, teeſcham eſat nepazeeſchams zilweks,“ Pennrojals wiņu pahrtrauza, arweenu wehl ſmaididams, tatſchu ſchos ſmaidus nekahdi newareja behwet par patikſameem. „Wihram, kuŗam jau tâ kâ tik ahtra, dſumiga daba, kâ jums, wajadſetu atturetees no wiſa, kas ſpehj winu wehl jo wairak uſtraukt,“ un to ſazidams, Pennrojals ſihmigi uſmeta azis wiņa pudelei, kuŗu Malmeſons — tas wiņam par godu jaleeziņa — tik tik bija „noſmekejis“.

„Pennrojal!“ wezais barons eeſaukas un uſzehlas kahjâs ar ſinamu zeenibu, „muhſu tehwi bija draugi, pirms juhs wehl bijât dſimuſchi, un juhs eſat manis ſwainis. Ja juhs neſehdetu ſche pee mana galda, es juhs gan pamahzitu iſturetees peeklahjigaki. Jums nam it nekahdas teeſības ſawam draugam, kas par juma wezaks, bet padomus, ja tas pehz tahdeem nepraſa. Un kas gan jums iņ pawiſam par laku, ko Betldaun jaunkundſe prez waj neprez?“

„Dalas „man tur ir tikdaudz,“ Pennrojals meerigi atbildeja, „ka es pats eſmu nodomajis winu prezet.“

Ar ſpehzigu lahſtu ſêrs Kleranſs uſlehza no krehſla, tatſchu tuhliņ atkal atſehdâs atpakaļ. Wiņam nahzis iſſihkt paſcham ar ſewi gruhtu zihņu. Ne par ko winſch negribeja apwainot weeſi, kas atradas wiņa pajumtê. Wiņa zihmis pahrmehrâ truſchi-ſkahrſa, bliſtſa uſ peeres un pee katra uſſmeeņa tahda mehrâ, ka tants wareja

---

Malmeſonu pili. Leelo ehdamo ſahli, kuŗa ſchim noluhkam bija noberejuſe ſenakôs laikôs, tagad farihkoja par kahſu ſahli. Ta bija augſta greſna ſahle, pehdas ſeſchdeſmit gara un ſeſtrdeſmit plata; tâs augſtee greeſti bija bagatigi iſrotati oſola koka ſkulpturam; pee ſeenam karajâs wehſturiſkas bruņas, ſobeni, ahwas un karogi, ſen jau miruſcho ſentſchu leekas duhſchibas peeminas. Sahle atradâs pils wiswezakâs dakas pirmajâ ſtahwâ, talſmi ſem tâm iſtabam, pee kuŗâm peedereja ari ſlawenâ iſtaba rihta puſê. Jau no teem ſenajeem laikeem, kur bruņu kalpi wehl ehda kopâ ar ſaweem kungeem, ſchî ſahle par ehdamo ſahli wairs nebija tikuſe leetota, tikai ſchad un tad tajâ bija ſwinetas daſchâs dſimtes gadadeenas, kâ peemehram 1775. gadâ nupat miruſchâ ſêra Kleranſa pilngadibas ſwehtki. Iſtabas gala rihta puſê grihda bija ganbrihſ aſtoņus zollus augſtaku nekâ zitur, un tur bija noſpreeſta weeta jaunajam pahram. Aſtoņâm brahļes-mahjam, ar marſchâlu preekſchgalâ, bij jaeet jaunajam pahram pa preekſchu. Un par ſcho marſchâka rehdi iſwehleis neweens zits, kâ muhſu nabaga plahnprahtigais Artſchibalds.

Schî wina eeweſtſchana par marſchâlu ſawehla leeliſku iſbriņeſchanos un daſchâdâdas peeſihmes. Wiſuſirmis ſchis gohda amats bija tikis peedahwats jaunajam ſêram Edwardam Malmeſonam, tatſchu tas no ta bij atteizees. Eemeſls ſchahdai ſkina rihzibai bija pirmkahrt tas, ka winam nebuht nepatika, ka wiņa ekſlaimigâs tantes atraitnis pawiſam otrreiſ apprezas, un otrkahrt, ka ſchis talſmi bij ſtrdeſeeſ to weetêni, kuŗê pirmâ bija bijuſe noſpreeſta par ſeewu nabaga Artſchibâldam. Beſ tam ari, kâ tas jau pirmais minets, winſch uſ Ritſchardu tâ ku tâ neturēja wiſai labu prahtu, kadehl ari kaŗu tuwaku un draudſigaku ſatikſmi ſtarp abâm gimenêm wehlejâ pehz eeſpehjas aprobeſchot. Tatſchu ſêrs Edwards newareja ſawai mahtei tik leelâ mehrâ pretotees,

winas bij fanehmuschas algam un zeļa naudas 2200 rbl. Sawa mehrķa galā nonahkuschas, winas no pilsehtas preekschneezibas un pilsehtas ahrsta tikuschas tuhlin tai paschā breņā aissuhtitas atpakaļ — tadehļ ka pilsehtai ne-esot tihdsellu, ko winām noihret dsihwokli. Tā tad nepastneeguschām slimibas apturoschanas fnā nekahdu palihdsību, trijām schķirdsigām mahjam wajadseja nobrauki mehneschā laikā 11,000 werstu, lai tikai atkal brauktu tuhdaļ scho paschu zeļu atpakaļ . . . pee tam tai laikā ween, kamehr winas Nikolajewskā usturejuschās, tur fastimuschi 3 rubļi dolerā.

Tihri netizami isklausas — bet tagad, kā teizām, wiņas awises scho sinu atstahsta.

× **„Birschewija Wedomosti"** no wakarbeenas isnahk eewehrojamā pahrgrosītā weidā: galwenā lapa ar baudsām ilustrazijam (lihds schim tajā eewestoja tikai pa reisei gihmetnes un peelikumōs zitas ilustrazijas), otrā, masaks lapā, nahk telegrammas, birschas sinas un daschi ziti schķaki raksti. Tā tad laikraksts eewehrojami paplaschinajees, pee tam abonementa zena paseminata no 15 rbļ. uz 10 rbļ. gadā. Ta ir eewehrojama pahrgrosība.

Eekschseme.

Uz lauku pa Deenwidus-Widseemi isstatas pagalam behdigi. Pastahwigais leetus pa wisu wasaru un rudeni ismeekschķejis un pahrplahwinajis tihrumus, pļawas, ganibas un zeļus, ka tagad pat jau gluschi paaugstās weetās uhdens nogulšees pelku pelkem. Daudz weetās seemaja palikuse neapsehta un ari eesehtā ir bes kahda selmena. Wasaraja weetweetam wehl nepļauta, un nopļautā mirkst issihlgušē un samelnejuse uhdenī un dubļōs. Ne masums nepļautu pļawu atrodas gluschi sem uhdena. Labibas schahweschana waj pawisam neeespehjama, jo rijā no tās tek skalbrs uhdens. Graudus rascho aplam maz un tos paschus pawisam masberigus. Lopu bariba: seens, abolinsch, salmi u. z. ir loti maswehrtigi. Leelaku salnu behš lopus wairs newar kahrtigi dsiht ganōs un tapehz tee beeschi ween jabaro kuhti ar scho seemas baribu, no kuras jau radušās schur tur daschadas lopu slimibas. Peensaimneeziba nostahjusēs jau pa leelai dakai pilnigi. P.—

No Paltmaleeschem. Beidsamā laikā mehs, Paltmaleeschi, esam palikuschi tihri waj nelaimes putni. Nekur nepaweizas. Tā pagajuschā seemā daschi no mums eesneedsa weetejam semneeku leetu komisara kgm šuhdsību par mums tik nepatihkamo pagasta waldi. Domajām, nu ta badus. Bet ahwu! isgahja zitadi. Pee pagalbes rewisijas 30. septembrī sch. g. komisarakgs uz weetas ismeklejis leetu, noteizis, ka šuhdsība esot tukscha, tadehļ atraidama. Tapat neweizās mums ar to amatōs tikschanu. 19. septembrī bij nolikta tā sauzamā deputatu wehleschana. Daschi no mums, kureem weeglaka ta mehle, nehmās apreebt wehletajus, lai wehl muhžu puses deputatus (mehs stingri eeturam sawu partiju), protams, netaupidami ne meesischa, ne rubļischa. Nahza wehleschanas deena — išbumboja ir muhžu, ir pretparttijas kandidatus zauri. Usnahza wakars un sapulzi atlika uz nahkoschu reisi. Tā isgahja ar saimneeku kalpu sapulzi. Sawrozneekeem negahja labaki. Muhžejo drapes bij daschu labu no teem tā pahrnehmuschas, ka tee sahka ismehginat sawas balss stanas stiprumu, sazeldami sapulzes sahlē tirgus trokšni. Arī scho sapulzi šlehdsa un atlika uz nahkamu reisi. Ar noschķukuschu duhschu dewamees mahjup, nopuhsdamees par weltigeem isteherejumeem. Atnahza otras wehleschanas, 10. un 11. oktobrī un — ak tawu postu! — schoreiz nedabujām sa-

---

lai kahsas nenotiktu Maimesonu pili — wiņam bij japadodas pret sawu gribu.

Tapat winsch ari newareja neka eebilst pret to, ka Pennrojals pehz wiņa atsozischanās — waj nu aiš kaunprahtības waj ari aiš labsirdības un pateizības par Artischibalda firsnigo peekerschanos wiņam — scho isredseja par sawu kahsu marschalu. Winsch pehdejo gan ari mehginaja peerunat, lai schis no wiņam nodomatā goda amata atsozitos, taischu weltigi. Artischibalds bija besgaligi lepns uz to, ka taisni winsch ifraudsits schim godam, lai gan, kā brošči ween domajams, nebuht nesaprata, par ko sche runa un kas ihsteni wiņa usdewums. Taischu domas par to wiņu nodarbinaja bes miteschanās un winsch par zitu neko nerunaja, kā tikai par sawu eezelschanu kahsu marschala amatā.

Kašu beena bija nolikta uz 5. martu 1821. gadā, — beena, kurai wiss apkaimē wehl ilgu laiku bija palikt peeminā. Par laimi schis eewehrojamās beenas notikumus atstahja wesels pulks leezineeku, kuri to redsejuschi paschi sawām ozim un uz kuru wahrdeem war pilnigi palaisties. Lai gan schee atstahstijumi ne-eewehrojamōs šķirumōs sawā starpā schķiras, tomehr galwenajōs wilzeenōs tee pilnigi saskan kopā.

(Turpmak wehl.)

Sihkumi.

Tiklab kā mierufchi! „Man, beemschehl, ir wehl tik pahris labi attahtu radineeku!" — „Ko, waj tad wiņi juhsu tuwejee radi jau apmieruschi? Tehwozis Meeksch ar wisu dsimti, Bunduls un Pleschķis? . . ." — „Ne, bet kuwuschi bagati!"

---

wā puse neweena deputata, no wiseem 55. Waj wehl war buht leelaka nelaime? Te jau jaistrīš wiņām zeribam uz muhžu puses majoritati pee leelām wehleschanam un lihdz ar to zeribam uz dascha laba muhsejā eetikschanu amatā. Par welti tschehreli muhžu grafchi . . . Daschi gubrineeki teiz, ka nu laikam mehs buhschot pahrleezinati, ka kīldoschanās ar pretpartiju jabeidz, bet wiņi maldas. Mehs ne-esam tik masbuhschigi, ka tik drihz mestum meeru. Saubets paleek saubets, bet wehl zeram uz preekschu . . . M.

No Sehjas. Sehjas pagasts ir weens no leelakeem pagasteem Rigas aprinkī, kamehr tas saweenots no Sehjas, Jaunās muischas un Intschukalna pagastineem. Tikai daschs gruntineeks, kaut gan neweens wehl sawas mahjas naw ismaksajis, dsihwo istizis, leelakā dala gruntineeku un rentineeku speeschas kā waredami zauri . . . dascham rentineekam sakrahjees daschs simtiņsch rentes parada. Tas weenkahrt nahk no tam, ka seme sche kalnaina un smittaina, kas ihsdot masu raschu. Pehz leeluma mahjas, sewischķi Intschukalneescheem, wiņai masas: no 9—35 baldereem leelas (Pehdejās peeskaitamas jau pee leelām mahjam). Bes saimneeku mahjam, kuru pagastā ir ap 100, sche wehl kahdas 20—30 mahjas eetalsitas wehlakā laikā no muischu semes. Schajās dsihwo pa wairak rentneezineem, kas apstrahdā semi un ari kalpo muischam. Bes tam ir wehl daudz tahdu eetaisitu mahjiņu, kuras nolīrē fabriku strahdneeki, jo muhžu pagastā atrodas kahdas trihs fabrikas un alus bruhsis, kur strahdā watrak simtu strahdneeku. Wehl pee Sehjas pagasta peeder 8 juhrmalas swejneeku mahjiņas, tā sauktais Batzeems, kuru eedsihwotaji nodarbojas weenigi ar smeju. Wispahri sakot, pahrlikuschu saimneeku ir wiņai maz. Lai gan mehs wiņadi publamees, gan braukdami pelnās, gan Rigā ar galu, peenu un ziteem produkteem, tomehr ar gruhtuneem ween mums jaspeeschas zauri. Pee tam tā otrs eemelš nahza palīgā: zeeschā monopola un krogu apmelleschana. No krogeem gan tagad mums atlikuschees wairs tikai biwi, bet preekšch monopola eeweschanas to bija kahdi seschi . . . wehl bruhsin agrak, pat wehl biwi watrak. Tee wiņi, protams, bija jaapmeklē, lai waretu pastahwet, pee kam, kā paschi redsejām, dascham krogus papam gahja wiņai sali un maks breesiņ breeda. Waj brihnums, ka pehz krogu slehgschanas daschs labs no muhžu krogus papeem kahroja pehz agrākā darba lauka, bet kad nu zeribas bija weltas, tad sahka slepeni pahrdot tā meesiti, kā rubsiti. Nepeetika ween ar to, bet ari paschā pagasta namā gahja schahps weikals wakā, kamehr beidsot nahza wiņam gals ar to, ka krogetaji tika nosodīti. — Lihdz ar truhdzigeem apstahkleem ari isglihtiba nestahw wis uz deesin kahda augsta pakahpeena. Waj tee ir saimneeki waj kalpi, neweens sawus behrnus nesuhta tahlak skolās, kā ween tās trihs seemas, kas jauneet weetejās pagasta skolās, kaut gan turigakee to it labi spehtu. Kā isnehmums minams kahds pahris saimneeku, kuru behrni opmeklē augstakas skolas. Kā leekas, schee eeneeschi isglihtibu tura maļā zenā. Deretu gan mums wairak wehribas peegreest isglihtibas jautajumam. Laiks gross, waj tad lai mehs paleekam uz weetas? Lai eewehrojam, ka mehs ne-esam wis nekahdi maleneeschi, bet sauzamees par Widsemes Schweizes kaimineem. Laikabals.

Stopiņu stazijas apkahrtne, kā „Düna Ztg." aisrahda, kuwuse beidsamā laikā nedroscha, sewischķi klajums, kur pa wasaras laiku ir saldatu nometne. Wairakeem zilwekeem tur pawaksē ejot usbrukuschi laupītāji. Tadehļ weetejeem eedsihwotajeem gan majabsetu sargatees tur wakareem waj naktim eet, wismaz weenatnē un slipri neapbruņoteem.

No Maz-Salazes. Muhžu weetejai Saweešigai beedribai ir wiņai prahwa biblioteka (ap 400 sehjumu wiņās (trijās weetejās walodās); bet ja apskatam, waj wiņa ihsti kalpo wajadsigam mehrkam, beret ar šawām pamahzibam weetejeem eedsihwotajeem, tad ar schehlumu jasaka „ne." Kapehz tā? Tapehz, ka no minetās bibliotekas grahmatas pee-eetamas tikai beedreem (ta ap 70—80 zilw.), kuru skaits aprobeschojas zaur prahwo eestahschanās maksu (3 r.) un wiswairak zaur smalko, šķuliģo balotešanu pee usņemschanas. Par beedreem teek tikai turigakās personas, kuras spehj paschu lihdzekleem apšellet wairak laikraksšu un schurnalu; bet muhžu masturigakee brahļi ir un paleek bes grahmatam, lai gan teem tās wisnepeezeeschamakas. Kā te išlihdsetees? Preekšch tam ir daschadi zeli. Saweešigā beedriba waretu pamasinat beedru naudu un nepamatoto šķaschanu; tad 70—80 beedru weetā winu skaits peeaugtu uz 200—300, zaur ko tad maš leetotās grahmatas ar preeku tiktu lasītas no masturigajeem. Tad wehl Saweešigā beedriba šawā pahrsinā waretu turet „Tautas biblioteku", kā senaki Labdaribas beedriba to darija. Dsird, ka jau tā plaschā biblioteka tikschot pakuplinata ar wisjaunakajeem Latweeschu raschojumeem, ka ari beedribā nolemts eerihkot lasamu galbu, bet atkal tikai neleelajam skaitam beedru. Anna.

No Nurmischeem. Schinīs beenās waldibai eesneegti Nurmischu tautas brihwlaikstawas statuti. — Schejeenes pagasta weetneeki šawā pehdejā sehdē taisijuschi dadschus eewehrojamus špreedumus: Atwehlejuschi besmaksas bibliotekas beedribai pagasta nama telpas un wiņas išrihkojumeem, ja beedriba tiktu apstiprinata; eegahdat weetejām skolam bildes usšlatamibas

---

mahzibai un, beidsot, atjaunuschi, ka alkohola baudischana atstahj uz bauditaju sliktu eespaidu, nospreeduschi luhgt peenahzigas eestahdes, lai weetejā Olsolu krona degwina pahrdotawa tiktu slehgta ap tirgus laiku, kuru notura pee min. pahrdotawas ap 10 nowembri. — Ar šewischķu lab patiku man nahzees daschreiš aisrahdit uz kahdu schejeenes beedribu, proti Kenpu braunveeku beedribu, kura sche un apkaimē pašihstama kā zentiga un tschakla darbineeze sawā darba laukā. Katra peenahkums buhtu scho tschaklo darbineezi pabalstit, bet netruhkst negehtu, kuri posta beedribas mantu. Tā starp 5—8 oktobrī sch. g. išsagis beedribas bischu strops. Aisnesti ap 20 Dadana sistemas stropa rahmischi ar wiņām schuhnam, meom un bitem. Tad pat išlausti ari Kempu skolotaja Bormaņa kga bischu stropi un tam pabarits sahpigs saudejums. Negehlibu usejot, parahdijās teeschām behdigs skats: negehlis steigdamees bij isgahsis daku maso tschaklo medus kreņeju semē, kur tās, sem oktobra salnu eespaida, atrada tschupinās pagalam. — Skolotajs T. lgs atkal pulzina muhžu jauneeschus uz dseedaschanu, mahzidams dseesmas nahkamam išrihkojumam. Labas sekmes!

Jeschka.

Kursemes gubernā sch. g. septembra mehnesī sašlimuschi ar lipīgām slimiņām schahdā skaitā: ar scharlaku — 50 personas, ar wehdera tihfu — 17, ar disenteriju — 8 u. t. t.

Jelgawas-Bauskas aprinkis. Kahdā mehrā apgruhtinati darbeem schn apgabala meerteeneschi, špreeschams no šekoscheem skaitleem: pee 1. eezirkņa meerteeneschca eenahza 1901. g. pawisam 932 suhdsības leetas, pee 2. eezirkņa m. — 808, pee 3. eezirkņa — 323, pee 4. eez. — 658 un pee 5. eez. — 431.

Leepaja. Pirmdeen, 21. oktobrī, kahdam Skodes turigam wihram, no Preekules mahlas pahrbrauzot, uskrituschi 6 tehwiņi, to sasttuschi un winam nolaupijuschi 700 rbļ. skaidrā naudā un ap 800 rbļ. wehrtspapirōs un selta leetās. Garambrauzeji, kā „Lib. Ztg." stahsta, atraduschi aplaupito tuwejā meschā sasectu un aisbahstu mutti.

— Ja, tagad, pehz dabutās mahzibas, Leepajā sahk eet stingraki ar pahrraubšību tirgōs. Nupat šino atkal no tureenes, ka otrdeen tirgū kunsiszeta kahdam Leischam 200 mahrz. šmaga zuhka, tadehļ ka ta išrahdijušēs ehschanai nederiga; tapat Litlenfeldas eelā desineekam B. atnemta dakā desu, kā ari par netihribu pahrdotawā sastahdits no polizijas puses protokols.

No Saldus meesta. Ar monopola eeweschanu schuhpošchana pee mums nebuht naw masinajušēs. Tirgus beenās un swehtbeenās, kad lauzineeki eerodas meestā, schuhppots teek uz nebehdu. Leelajās tirgus beenās pat naw eespehjams degwiņa pahrdotawai paeet gobigi garam, jo te laudis sastahjuschees kā mesch. Tapat ir ar tā sauktajām alus bodiņām, kuras laudim ka bahstin peekahstas un duhmeem peekwehpinatas, ka weens otru knapi war saredsetees. Krogus papus schos šlipros machockas duhmus nemaš nejuht, bet welk tikai augschā buteli aiš buteles un bahsch naudu ješchā. Daschs krogus papa pat bes preekšchanas pafneedš buteli meesischa un tad ar dsehraju šabser brahlibas, bet pehz, kad dsehrajs eeslīs, eewed wisu rehkinumā un dsehrajam jasamaksā par wisu uz to šmalkako. Daschs labs apkahrtnes šaimneezinsch, kursch eekritis parados lihdz kaklam, apzeemo Saldu 2—3 reises nedelā un tad ari usdsihwo uz nebehdu; ari kalpinsch un puišs par sawu grubti pelnito grašu usdsihwo preezigi. Bet ja apjautajamees, kā tad ir ar to galsmu, grahmatu un laikrakšu laišchanu, tad jau nu ir tā ir. Saimneeki nu gan pa leelakai dakai abonē laikrakstus, zits pat wairakus, bet no strahdneekeem loti rets kahds tos nem un lasa. Ja daudz, tad eegahdajas kahdu grahmatu no „šehnalu literaturas", kuras uz tirgeem un pat muhžu grahmatu pahrdotawās pa pilnam dabujamas, un tad palašas. Buhtu laiks ari kalpeem lašt laikrakstus un derigas grahmatas! Saldeneeks.

No Wainodas. 18. oktobrī scheeeneescheem bija eewehrojama beena, jo tad tapa eeswehtits jaunais Bahtas-Wainodas pahrtikas beedribas weikals un nahkoschā beenā atwehrts ta darbība. Ar to nu reiš scheeeneescheem gahdats tas, kas jau sen beenas bija majadsigs. Wiša schis apkaimes tirdsneeziba lihdz schim atradās weenigi Schihdu rokās, un tee tad ari, protams, nekawejās scho apstakli išeetot pilnā mehrā, gan plehšdami besmehrigas zenas, gan eešmehredami pirzejem nekam nederigas leetas. Wišu laiku, kamehr publejās ar beedribas dibinaschanu, Schihdu tirgotaji netizigi šmihneja ween, bet kad kahdā baltā beenā pee stazijas sahka peeripot wagons aiš wagona, pilbiti prezem jaunajam beedribas weikalam, un prezes tapa rosigi ween westas un kahrtotas jaunā weikala telpās, tad ari Schihdi noprata, ka nu wairs ne-eet leeta wis pa jokam, bet ka nu jakeras pee lihdzekleem, lai atwiliktu beedribas weikalam pirzejus. To wiņi domā panahkt zaur tam (sewischķi weens no wineem), ka schlmbrischķam pahrdoschot prezes lehtāk nekā beedribā, un pee tam wehl pastahwigeem pirzejeem sola rehkinat 10% rabata. Bet ar to lehto prezi nu gan ir kā ir: petroleja, peemehram, ir netihra, pawisam dšeltena, un begot išlata nepanesamu šmaku, un tā tas ir ari ar wisu zitu. Man domat, Schihdu weikalneeki darītu daudz prahtigaki, nemaš nepublekdamees beedribu gahst, ja maš zerams, ka tas wineem išdošees. Jau gabeem schejeeneeschi no teem zeetuschi, un tapehz ikweens, kam wešels prahts, zentšees pabalstit jauno beedribu. Ikkursch tikdaudz šapratis, ka aiš kristīgas mihlestibas gan Schihdi tagad wis nedod prezes pirzejeem par lehtaku zenu un nešola nešin kahdus rabatus, bet ja wini to dara, tad gan šobus šakoduschi ar to noluhku, nomahkt bihstamo konkurentu — jauno beedribu. Tiklihdz tas buhs panahkts, tad ari wini nekaneešees greest kaschokam otru puš un rausit pelnu biw- un trihskahrtigi. Jau tagad daschs no wineem leelibamees išteizees: „Na, pagaidat ween, gan juhs pehz pahris gadeem mani ašaram luhgšatees." Tahdas walodas gan schejeeneeschi, domajams, eegaumēs. Wišu leelakee nopelni beedribas weizinaschanas šinā ir schejeenes Wihtiņa kgam. Winsch bija leetas eerošinatajs un galwenais zaurwedejs, un ja winsch nebuhtu leetu nenogurstoschi uz preekšchu wilzis, tad ta gan warbuht, kur tai bija neškaitami schķehrschķi un šareschģijumi janobihda pee malas, buhtu palikuse puszetā. — Jaunai beedribai ir ap 120 pilnteešigu beedru, pawisam ir peeteikuschees 215. Beedru pulkā ir ari laba dala apkahrtejo leelgruntneeku un, kas beešgan ehrmoti, ari pahris Schihdu, kuri ari naw warejuschi apmeerinatees ar šawu zilšbrahķu rihzību. Beedribas weikals ir beešgan bagati apgahdats ar prezem un war wišus prašijumus pilnigi apmeerinat. Zik wareja nowehrot, beedribā walda špirgta rosība: wiši strahdā, zeribu pilni noluhkobamees nahkotnē. Atteek tikai wehlet jaunai beedribai wišu kuplakās šekmes. G—sch.

No Bukaischeem. Nahkoschā šwehtdeenā, 27. oktobrī sch. g., Wilma Eglin Nahra schejeenes beedribu namā šarihkos teatra išrahdi, weešadamās ar šawu personalu no Rigas. Išrahdis Rošentala-Kruhmiņa „Tautas lugu" „Tschiganeete". —s—

Jurjewas universitates paleelinaschanai un pahrbuhwem mahzibas apgabala kuratora išlubšees no tautas apgalmoschanas ministrijas 54,000 rbļ.

Somija. Saubejumus, ko scha gada nerascha atneše wisai semei, rehkina uz 50 miljoņu markam (Somu marka = 37½ kap.).

Tautas apgaismoschanas ministrijā eekšlinats jautajums, paaugstinat widejo un semako mahzibas eestahschu skolotaju algas par 20 prozenteem, eekams naw eewests jaunais paaugstinatais oklads.

Ahrseme.

Kapehz Wahzu keisars brauks uz Angliju?

Kahda Nujorkas awise išsinajuse pateešo cemeslu, kapehz keisars Wilhelms schoreiš ušņem zeļojumu uz Londonu. Ka zeļojums neuoteek weenigi radneezibas noluhkā, bet ka tam buhs ari šlipri politiska nošihme, noprotams jau no tam, ka keisars Anglijā ari satikšees un šarunašees ar šlonecm Anglu ministreem, kuri uz scho laiku eerašees ari Sendringhemā, kur nolikta abu waldneeku satikschanās un weešošchanās. Pehz Amerikanu awises išsakaidrojuma leeta schahda Wahzijas wehštneeks Londonā, firsts Meternichs, schehlojees Anglu Berlines wehštneekam Lafzellam, ka Anglu tautas ištureschanās pret Wahzijn darot wiņam ruhpes, un Anglijas ahrleetu ministrija išturotees pee tam ari pahrak šihwi un aukšit pret Wahziju un nekuštinot ne pirkšta, lai ar Wahzu diplomatiju waretu strahdat daschā šinā kopigi. Anglu wehštneeks uz tam atbildejis, ka waina pee tam ne-esot meklejama Anglijas, bet Wahzijas puše, jo pahra gadu atpakaļ, kad keisars toreiš bijis Londonā un šarunajees ar Tschemberlenu, išsakaidrodams tam, ka winsch wehlotees, lai Wahzija un Anglija rihkotos draudšigi un kopigi, tad Tschemberlens schahdu keisara wehleschanos nebuht ne-esot atraidijis, bet gluschi laipni to peenehmis un drihš pehz tam šahzis šludinat, ka Anglijai, Wahzijai un Seemeļ-Amerikas-Sabeedrotām Walštim janošlehdš šabeedriba; tomehr schahds Tschemberlena usšaizinajums neatradis atbalšt pee Wahzijas ahrleetu politikas waditaja, grafa Bülowa. Taisni otrādi: Bülows wehl nehmees Tschemberlenu Wahzu reichstagā atklahti nobrihdinat, ka tas bijis tik laipns un nehmees Anglu armiju šalihdšinat ar Wahzijas armiju. — Schahds bijis Anglu wehštneeka išsakaidrojums. Meternichs par to tuhlin pašahstijis keisaram, kursch schis leetas behš tā ustrauzees, kā gribejis tuhlin šteigtees uz Angliju, draudšibas leetu glahbt un labot, bet kehnina Edwarda šlimoschanas waj ari zitu eemeslu behš tizis no Londonas šinots, lai keisars ar šawu zeļojumu wehl paseschotees. Tagad nu reiša peenahkše, kur keisara wehleschanās warēs tikt išpildita. Tā tad wiss schis zeļojums notiks, tā sakot, atwainoschanās un peelabinaschanās noluhkā pee Tschemberlena un Anglijas. Aiš išteikschanas un usmanibas pret Tschemberlenu, keisars tad ari grafu Bülowu nemaš nenemšchot lihdša un mehginašchot leetu ar aišlahrtu, apwainoto Tschembernu taisni pats išlabot un nokahrtot. Tā Tschemberlenu nu šagaida leeli gobi un glaimi, un laikam ari daschi ordeni tiks no Berlines panemti preekšch wiņa lihdšas. Zerams, ka winsch tad ari buhs tik laipns, ka laidīšees peeladinatees un peebos Bülowa pahrgalwihu.

Wahzija. Wahzu kronprinzis netikā nahkotnē apmeklešchot Kopenhagenu un tā išdarišchot pretwišti Danu kronprintšcha apzeemošumam Berlinē.

Keisars Wilhelms eerahdees Berlinē un patlaban rihkojas braukt uz Kihli un no turcenes uz Angliju, kur paliks šeptinas deenas.

Franzija. Kara ministrs André išlaidis pawehli, zaur kuru šaldatu pahrmahzibas nodalās un pahrmahzibas namōs meešas šodu teikšleegts.

Angliša. Tšemberlens šazija parlamentā leelu runu, kurā šarp zitu išškaidroja, ka Deenwid-Afrikas karšch išmakšajis Anglijai 258 miljoni mahrzinas šterlinu (ap 2,580 miljoni rbļ.) un tadehļ nu wajagot gahdat, ka šchahdus breesmigus šaudejumus babū ari no Deenwid-Afrikas atpakaļ. Schās leetas dehļ wināš tad ari nu grib taisītees zelā uz tureeni, lai pats uz weetas išsinatu, ko tur wislabaki war pluhkt un plehst. Tā tad Buhri lai negaida no scha weesa zeemošchanās šew kahdu palihdsību, bet lai tik šarihkojas uz nodokļu makšaschanu. — Bijušchais Transwalas walšts šekretars Schalks Burgers bijis ari klaht šchini parlamenta šehdē un wehrigi noklausijees Anglu walšts wihra nodomu išlahšticšchanā.

Iru tautas wadonis un apakšchnamalozeklis Redmonds tizis Kingštaš apzeetinats, kad patlaban nahzis semē no kuga, un aiswests uz zeetumu, kur to dehš draudošchas runas šaziščhanas tureschot šeschi mehneschi ecšlodšitu.

Kehninšch Edwards ušaizinajis Riponas biškapu, eerašteees Senbringhemā un tur pa keisara Wilhelma zeemošchanās laiku turet ikdeenas beewkalpošchanu un keisara preekšchā šazīt šprediki.

Wenezuela. No waldibas puses atkal išlaistas wehšts par leelu ušwaru par dumpineekeem. Teek pat išškaidrots, ka dumpis nu uššķatams par nobeigtu, jo dumpineeku generāli Menboša, Matoša, Krešpo, Toreš un zitī aišbehguschi, un winu pulki pagalam išklihbinati. Ja tik ween atkal wehlaki neišrahdas, ka no išpaušās uswaras naw bijis nekas un dumpis neturpinas tahlak.

Riga.

Rigas Latweeschu Beedribas jautajumu wakarā zeturtdeen, 24. oktobrī, šludeja Woits lašija par Somu rakšteezibas pagahtni un tagadni. Somi ir kahda no wisvezakajām Eiropas kulturas tautām. Aiš Somijas nelabwehligeem dabiškeem apšlakkeem un daschadeem wehšturiškeem zehloneem, Somu tauta ilgu laiku bij nospeesta uz loti šema kulturas šlahwekļa un tikai ap 19. gada šimteņa widu šahka atmoštees Somu tautiškā apšina, šahka eet uz preekšchu winu attihštība, un šchajā ihšajā laizinā Somi tik špehji un wareni attihštijušchees, ka tagad to gara dšihwe wehršch uz šewi wišu zitu kulturas tautu wehrību. Somu tautai daudz lihdšības ar Latweeschu tautu: ari Someem bijis jazeesch no šweschas tautas — Sweedreem. Ari Somi ir leeli dseesmu draugi, ari teem ir bagats tautas dseesmu krahjums. No wiņām Somu tautas dseesmam dwehšch preti juhtu pilnība un ššrihna. Wehl bes Somu burwju dseesmam, mihklam, mahneem u. t. t. jamin eewehrojamais „burwju epošs" Kalewala, kurš, firmā šenatnē nešin no ka šazerets*), gahjis no weenas šemneeku paaudšes uz otru, lihdz pašihšlamais Somu patriots Lenrots ar zitu peepalihdšību to išdewa grahmatā. Kad ap pagahjušchā gadu šimteņa widu mobās Somu tautiškā apšina, tad ari Somu dailliteraturai tika likti pirmee pamati. Pirmee Somu tautiškās apšinas mobinataji un winu rakšteezibas bibinataji, kas ar patriotiškām dseesmam Somus škubinaja uz šawas tautas zeemišchanu un wišu, kas augšts un dailiš, bij Sweedru rakšteeki Runebergs, Framzels, Topelius u. z. Wehlak blakus šchat šweedriškai Somu rakšteezibai nodibinajušēs ari somiškā rakšteezība. Kaut gan šweedriškā Somu rakšteezība ir tiklab pehz laika wezaka, kā ari eewehrojamaka pehz mahkšlas wehrtibas, tomehr somiškai Somu rakšteezibai ir šawa wehrtiba, kas to padara šewischķi mihļu un bahrgu, — wiņa išaugše no paschas Somu tautas, winas šemes un pamateem. Rakšteeki, kuri nodibinajušchi schās rakšteezibas pamatus, paschi zehluschees no tautas tlehpja. Petwerints bijis pehz amata lauku basnizas schķesteris, Alekšis Kawi — lauku škrodera dehls, Aikis — šķhtirgotajs uz laukeem, Heikki Kaupinens šawā jaunibā bijis par kalpu. Scho rakšteeku šlahšti pateek attehlo Somu šemneeku dšihwi, tajos dšihwi atškan winu domas un juhtas. Schee rakšteeki radijuschi gluschi šawadu literaturas šchķiru, kura naw nedš tautas poešija ſ.ka wahrda ihštā nošihmē, — jo preekšch ta wina pahrak šubjektiwa, — nedš ari mahkšlas poešija. Wiši schee tautas rakšteeki naw baudijuschi gandrihš nekahdas išglihtibas, tee nepašihšt ari zitlaiku

*) Pehz jaunakrem pehtijumeem, epošs „Kalewala" ir pa leelai dakai pašcha Lenrota šazerejums, kaut gan idejas un wiši galwenakee materiali šmelti no tautas mutes. Tautā šchis epošs ušglabajees tikai šarunātā weidā, Lenrots šchās episkās dseesmas ir šalašījis, škaidrojis un bewis tām wišpahrejo „Kalewalas" nošaukumu „tehwīšai un tajās apdseedateem wareneem, Kalewai (t.i. ļaudīm)" dehļeem par godu."

Red. pee.

literaturu; tee nepasihst Somu inteligenzes dsihwi, bet tikai semneekus, kuŗu dsihwi tee tehlo ar strihnibu un juhtu pilnibu, ar weeglu, swinigu melancholiju waj lehnu ironiju. Scho rakstneeku pehznahzeji — Minna Kant, Santers Jugmans, Gerneſelds, Juhani Aho (Brofelds) bij eegumuschi plaschaku isglihtibu, teem bij pasihstama ari zittautu literatura, tadehl winu rakstōs jau atspogulojas Wakar-Eiropas kulturas idejas. Tā peem. Minna Kant wairakōs sawōs raschojumōs aiſnem jau seemeeschu emanzipazijas jautajumu. Schee rakstneeki eenesa Somu rakstneezibā nahſigas elementu, bet tomehr palika uſtizami sawu preekſchgahjeju tradizijam. Winu raschojumōs wiswehtigaki ir kauschu dsihwes, winu domu, kā ari Somijas dabas notehlojumi. Wisceewehrojamakais no tagadejeem Somu rakstneekeem ir Juhani Aho. Tas ir prahwesta Brofelda dehls, dsimis 1861. g., Ziflami pilsehtā. Dewinpadsmit gadus wezs buhdams, winsch eestahjas augſtskolā, bet nebeidsis studet winsch uſnehma amiſchneeka amatu, wispirms Kuopijā, wehlak Helsingforſā, kur tas palihdseja isdot kahdu Jaun-Somu awisi. Aho tehlo Somu dsihwi un literi ar humoru un spehku. Winsch ir kreetns stilists un Somu walodas teizams pasinejs. No wiſeem wina fazerejumeem dwesch preti stingrs realisms un karsta mihlestiba uz sawu dsimteni un tautu. Daschōs sawōs rakstōs, peem. „Pirmā lampa", winsch nogauschas par to, ka kultura un progress ipostot lauku dsihwes patriarchaliskās formas, kuŗas ari sami nenoleedsami labumi. Bet tamdehl winsch nebuht naw attihstibas un progresa pretineeks, winsch stipri tiz, ka gaisma un pateesiba galu galā uswarēs tumsibu un neattihstibu. Tas tikai peerahda, ka winsch uz dsihwi skatas wispusigi, bez aiſſpreedumeem, un wina simpatijas peeder neween nahkotnei, wiſam jaunam, bet ari pagahjuſchajam, wezajam. Winsch sin, kā tauta juht un domā, kas fukuſtina winas eedomu spehju un darbibas dſinekkus, kas atkal winu atſtahj gluſchi aukſtu. Wina fazerejumōs ſaſtopam daſchdrihd tragiſku zehlumu, kaut to no ſenlaiku tragediju weenkahrſchā dſichenuma. Aho tehlo neween ſawas tautas weenkahrſcho un kluſo dsihwi, bet ari daſchas ſtraujas ſozialas ſadurſmes, wiſpahrim zihnu ar nelabwehligas dabas ſpehkeem un kulturas dsihwes eeſpaidu uz ſawu tautu. Leelu lomu tautas dsihwē Aho peeſchkir liktenim. Waldoſchais wirſeens Somu rakſtneezibā ir realisms, waldoſchās idejas — nazionalās. Somu rakſtneezibā atſpogulojas ſpirgts tautas dſihwibas ſpehks un nahkotnē mums no tās wehl daudz kas gaidams. Daudz Somu rakſtneezibas raſchojumi tikoti ari latwiſki.

Peeſihmēs aiſrahdija, ka ari arodneezisku rakſtneezība Somijā loti attihſtita, pee kam wisleelakee nopelni Somu mahzitajeem.

Students Kupinſkis laſija par grehku pluhdeem un winu geologiſkeem zehloņeem. Dehl neweenadās ſemes lodes ſaſildiſchanas no ſaules uz ſeemeļa pola ſakrahjas leelaki ledus kalni, nekā uz dseenwidus pola. Tad ari ſemes ſeemeļu puslode top ſmagaka, ſmaguma punkts groſas un ledus kalneem kuhſtot uhdenis ar ſparu bobas no ſeemeļeem uz dseenwideem. Tadehl uhdens pluhdeem, par kureem wehſta Moſus un wezās Atteeſchu teikas, par zehloni bijuſe ſeemeļa pola ledus kalnu kuſchana. Tadehl nahkotnē waretu tahdi uhdens pluhdi nahkt no dseenwidus pola ledus kalnu kuſchanas. Schās breeſmas newaretu notikt, ja ſem ledus kalneem buhtu zeetſeme, kas ledus kalnu julſchanu aiſturetu. Kahds oponents aiſrahdija, ka nahkotnē uhdens pluhdi waretu zelties weenigi no wulkaniſkas darbibas.

Jautajumu „ko ſauz par etiku wispahrigi un par ahrſneezibas etiku ſewiſchki" — iſſkaidroja Dr. med. K. Leijna kgs. Etika ir mahziba par tikumibu, par to, kas labs un kas launs, kas darams un kas ne. Etika ari mahza, ka tikumiba praktiſkā dſihmē iſpildama. Ahrſneezibas etika dibinas uz ſcho wispahrigo etiku un bez tam ari mahza, kā ahrſteem jaiſturas: nopeetnu operaziju atgadijumōs, ſawā ſtarpā un pret pazieneem, waj ſtimneekam pateizams, zik bihſtama wina ſlimiba u. t. t. Iſſkaidrotajs no etikas ſtahwokļa noteeſaja ari ahrſtu garos un paſtahwigos ſludinajumus awisēs. Tam preti aiſrahdija, ka tad wiſeem ahrſteem kopā buhtu jaiſdod ſewiſchkas lapinas ar ſawām adreſem u. t. t., kuŗas weegli buhtu dabujamas. Apteekās gan ari warot dabut ahrſtu adreſes, bet Latweeſchu ahrſtu adreſes tur ne wiſai labpraht iſdodot; wiswairak ecteizot Wahzeeſchus. J. J.

Zeribas beedribā (Altonawā) riht, 16. oktobrī, pulkſt. 1/2 9 wakarā, iſrihkos muſikaliſki-dramatiſku familijas wakaru (ar „Amora paſtu"). Programmā uſnemts: wijolu, korneta un tſchellu, kā ari orkeſtra un ragu kwarteta preekſchneſumi. Dramatiſkai dakai iſrauhdita 2- zehleenu joku luga „Winſch ſtudē". Wakaru pabeigs ar deju. Skaidrais eenahkums nolemts kahdam jauneklim tahlak ſtudeſchanai.

Km.

Salomonſku zirkus ari wakar bij pilnigi iſpahrdots. Uſwareja Chlorento — Logardu pehz 1 1/2 minutes, Dworatſcheks Horwatu pehz 4 minutem. Wiſpeewilzigakā zihņa noriſinajās ſtarp Lurichu un Bulgaru ſtiprineeku Petrowu. Abi ſtiprineeki peelika wiſus ſpehkus un ilgu laiku abi ſpehja pretotees weens otra behreeneem. Beidſot pehz 38 minutem Lurichs ſawu pretineeku pahrſpehja.

Schodsiņ kahds ahrkahrteja gadijums ſtarp Lurichu un Eberli, kur uſwaretajam no zirkus adminiſtrazijas noteikta 200 rbl. leela godalga.

Katalogu par rezām dahrgām Kreewu naudam, kuŗu wehrtiba ir 3—10,000 rubļu, nupat iſdewis ſkolotajs A. Ramans, Rigā, Aleksandra eelā Nr. 106, dſ. 20. Katalogs makſā 25 kap.

Rigas birſchas komitejai no Kolkuraga peenahkuſchi ſchahdi ſinojumi: 24. oktobrī pulkſten 7 un 47 min. no rihta. No pulkſten 6 pee dahkas uſ klintsraga ſtahw leels dſiwmaſtu kugis. Kugis braukdams uſ Rigu, wehtraina laika dehl uſſtrehjis uſ ſehkla pilſten 10 un 39 min. preekſch pusdeenas. Kreewu-kugis „Merkurijs" uſ ſehkla ſtahw nepahrgroſits. Mehrens ſeemeļ-rihta wehjiſch un uhdens krihtas. — Pehzpusdeenā: kugi „Merkurijs" ar Reweles twaikoga „Neptun" un Rigas twaikona „Rewa" palihdſibu laimigi nodabuja no ſehkla. Wiſ trihs kugi aiſbrauza uz Rigu. — Dahkas glahbſchanas laiwa ar 4 wihreem iſglahbās; 12 ſwejneeki trijās laiwās ſweikli un weſeli atbrauza no Nonu ſalas, kamehr 4 ſwejneeki wehtras laikā wilnās atraduſchi galu. —rgs.

Pahrbandijumi dehl daſchadu ſkolotaju nofaukuma, beenaſta teeſību un I. klaſes tſchinu eegulſchanas ſahkſees 11. nowembrī, pliſi. 10 preekſch pusdeenas, Nikolaja gimnaſijā pee Rigas mahzibas apgabala eſſaminazijas komitejas. Japeeteizas rakſtiſki mahzibas apgabala kanzlejā 6. un 8. nowembrī no pulkſten 3 1/2 lihdſ 5 1/2 pehz pusdeenas. A.

Juhrmalas fanitarā beedriba pahrweda pagahjuſcho ſeſtdeen, 19. oktobrī, no Peterburgas uſ Wentspils juhrmalu weſelu pulzinu ſlimigu behrnu 4 ahrſtu un wairaku aukļu pawadibā. Tos behrnus, kuŗi bija wiſu wafaru juhrmalā weſelibas ſtiprinaſchanas labad, pahrweda uſ Peterburgu atpakaļ. P.

Uſ elektrikkeem tramwajeem majadſetu ſmehkeſchanu pawiſam aiſleegt, ari uſ platformam, tadehl ka uſ tām ſtahw daudz lauſchu un, wehjam puhſchot, ſmehkeſajs war drihſi ween, pee wiſas uſmanibas, aiſdedſinat zitu drehbes. 5—10 minutes waretu katrs bez ſmehkeſchanas iſtikt, bet dſeſ tam ir nepareiſi zitus brauzejus — neſmehkeſajus — apgruhtinat ar daſchreiſi loti praſtas tabakas buhmeem. B. P.

Dſihwoklus dſelſzeļa kalpotajeem — uſ zeļu miniſtrijas pawehli — zeļ ari gar Rigas apkahrtnes dſelſzeļeem. Peemehram Tornakalnā, ſahkot no ſchejeenes dſelſzeļa ſtazijas, ſabuhwēts jau iſſti daudz ſchahdu dſihwoklu ar maſeem dahrſineem. Schos dſihwoklus buhwē tai noluhkā, lai uſlabotu dſelſzeļa kalpotaju dſihwes apſtahkļus un dotu winneem eeſpehju, ſawu beenaſta uſdewumu kahrtigaki iſdarit. Uſ zeļu miniſtrijas pawehli nahkoſchā gadā zels ari 3 dſelſzeļa ſkolas gar Rigas-Orlas, Rigas-Jelgawas un Rigas-Dwinskas dſelſzeļu linijam. Schis ſkolas nodarēs pirmmahzibas paſneegſchanai mineto dſelſzeļu kalpotaju (t. i. konduktoru, kurinataju, ſleeſchu bihditaju un zitu dſelſzeļu ſtrahdneeku) behrneem, kā ari winu ſagatawoſchanai uſ eeſtahſchanos techniſkās dſelſzeļu ſkolās. Km.

Dejas mahziba. Gandrihſ katrā awiſes nummurā laſami ſludinajumi par lehtām dejas mahzibas ſtundam. Uſ tahdu ſludinajumu pamata kahdi 4 kungi greeſās pee dejas mahzibas paſneedſeja D. kga.

D. kgs tos peenemot apſolijās paſneegt 6 ſtundas par 15 rbl. Mahzibu eeſahkot, D. kgs paſkaidroja, ka par muſiku pee dejas eſot ſewiſchki jamaſſā 50 kap. par ſtundu, neraugotees uz to, waj ſpehlejot weſolu ſtundu wai tikai kahdas minutes. Saprotams, ka ar ſchahdu paſkaidrojumu mahzekli nebij meerā, jo pee noliğguma D. kgs nebij nemaſ eeminejees, par to, ka par muſiku pee dejas mahzibas jamaksā ſewiſchki. Kungi luhdſa D. kgu teem atbot naudu par wehl atlikuſcho mahzibas laiku, ko D. kgs leedſas darit. Leetu nahkſchotees iſſpreeſt teeſai. Schās rindinas lai nober par eewehroſchanu teem, kuŗi grib nemt dejas ſtundas. —oi—.

No Schreienbuſchas ſino, ka tureenes zeļi tagad paſtahwiga leetus dehļ atrodotees loti ſliktā ſtahwoklī, tā ka braukſchana pa teem eſot gandrihſ gluſchi neeſpehjama. Uſ Schreienbuſchu war nokļuht pa Kihſchezera eelu, zaur kara pitaleem un gar tſchuguna leetuwi. Bet ſatikſmeſ ar pilſehtu pa ſcheem zeļeem ir loti gruhta, jo tos nekad nelabo. Baltijas un Rigas-Pleſkawas dſelſzeļu paſaſcheeri ſchejeenes ſtazijā newar ne eekahpt nedſ iſkahpt, kaut gan ſche dſihwo lihdſ peezi tuhſtoſchi eedſihwotaju. Buhtu loti weenkahrſchi ſche eerihkot maſaku platformu paſaſcheeru peenemſchanai, tā ka ſatikſme ar pilſehtu waretu wismaſ notikt pa dſelſzeļu. Tatſchu eedſihwotaju luhgumeem, dehļ tahdas platformas eerihkoſchanas, naw bijis nekahdu panahkumu. Gruhtās ſatikſmes dehļ daudz eedſihwotaji atſtahj Schreienbuſchu un nometas uſ dſihwi pilſehtā, tā ka tukſchu dſihwoklu ſkaits ſche weenmehr peeaug.

No Wolderajas. Swehtdeen, 20. oktobrī, weetejā Wolderajas-Uſti-Dwinskas pahrtikas beedribā notureja kahrtigu pilnwarneeku ſapulzi. Uſ beenas kahrtibas ſtarp zitu ſtahweja: pahrkſats par beedribas darbibu no 1. janwara lihdſ 1. ſeptembra ſch. g.; weena waldes lozekļa un weena waldes lozekļu kandidata wehleſchana. Kā no pahrkſata redſams, tad beedriba, ſamehrā ar pagahjuſcho gadu, darbojuſēs ar labakam ſekmem, t. i. pelnijuſe watrak nekā pagahjuſchā gadā, apmehram 800 rubļu, neſkatotees uſ to, ka beedribas ſekmigai darbibai ſtahjas zeļā baſchi nenowehligi apſtakļi. Par waldes lozekli eewehleja Plikſchke kgu, par waldes lozekļa kandidatu Matſchulana kgu. Zeretim, ka beedriba, wadita no nepagurſtoſchā waldes preekſchneeka, Kruhmiņa kga, turpmak warēs uſrahdit wehl jo ſpoſchakas ſekmes. Gulbeneets.

Keiſara dahrſs gadu no gada panihkt un top retaks, jo pilſehtas dahrſu adminiſtrazija tam peegreeſch loti nepeeterkoſchu wehribu. Wezakos kokus katru gadu nozehrt, bet to weetā tikai ſchur, tur eeſtahda panihkuſchus behrſiņus, maſas eglites waj ſihkus kruhmiņus. Semſchki neapkopta ir ta dahrſa dala, kuŗā atrodas Petera Leelā kokš. Wezo reſtorana ehku katrā ſinā wajadſetu nowahkt, kā ari iſtihrit dihki, kas ſtitā laikā iſplata neeglu ſmaku. Teeſcham wajadſetu gan wairak ruhpetees, lai uſturetu peenahzigā kahrtibā weetu, kur Leelais Kreewijas reformators Peters Leelais pats ſawām rokam eedehſtijis koku. Kapelļ Keiſara dahrſu newar tik labi apkopt, kā pilſehtas koku dahrſu, kur katrs kozinſch, katrs kruhminſch ruhpigi apkopts? Tas tiſkaidrojams pa leelakai dalai ar to, ka koku dahrſā ir wiswairak augstu koku, no kureem pilſehtas dahrſneeks par neezigu nomas naudu dabū kreetnus eenahkumus. Gluſchi neſaprotami, kapelļ pilſehtas koku dahrſā, kas eerihkots tajā noluhkā, lai ar te iſaudſeteem kokeem waretu eerihkot jaunus dahrſus un ſkwerus, — audſe tikdaudz augſtu koku, kas nahk par labu weenigi nomneekam.

Pahrbraukta meitene. Makar pahſaſcheeru ſuhrmanis Nr. 117, Peteris Tſchulitſchets, neuſmanigi braukdams uſ Aleksandra tilta uſbrauza wirſū pahr eelu ejoſchai 13 gadus wezai meitenei Marijai Miglenitſch. Rati meitenei nobrauzja ahdu no peeres un ſmagi ſaſpeeda keiſa roku. Mainigais ſuhrmanis ſaukts pee atbildibas. —r.

Mirusi, kuŗu preekſch daſchām deenam atrada meſchā pee Kihſchu eſera, tagad uſſihmets no ta peederigeem un ſauzas par Jahni Koku. Relaikis kahdā deenā gahjis pee ahrſta, bet dehl ſpehka noguruma naw warejis tahlak aiſeet, tā tihſi ſuwejam meſcham, kur noligees atpuhſtees un ari atpuhtees uſ wiſeem laikeem. —s.

Relaimes atgadijums uſ ſuhras. Trihsmaſtu ſchonera „Aurora" kapteinis Jahnis Werners ſinojis ſchejeenes policijai, ka 11. oktobrī, kad winſch brauzis pa Wahju (Seemeku) juhru, wehtras laikā no kuģa juhrē eeſkalotā matroſis Preedits no Weg-Salazes, Widſemē. Leelas wehtras dehļ juhrā eeſkalotam matroſcham nebijis eeſpehjams ſneegt palihdſibu, un tas noſlihſis. —rgs.

Saglu apzeetinaſchana. Slepenpolizija atrada un apzeetinaja abus ſagļus, kuŗi pagahjuſchās nedelas preekſpeedenas naktī Dales jaunā muiſchā bija uſlauſuſchi tiekſt un iſſagluſchi daſchadas wihreeſchu un ſeeweeſchu drehbes. Saglis Treſters jau reiſi ſodits par eeſlauſchanās ſahſtibu, kamehr ta beedris Gorikows ir ſaglis-rezidiwiſts un ſaudejis wiſas treſibas. Saglās drehbes atdotas to ihpaſchneekeem. —rgs.

Leelifka ſahdſiba. 8. oktobrī ſtarp Ostrowu un dſelſzeļa ſtaziju „Ostrowa" muiſchas ihpaſchneekam D. Iwaſchenzowam un tirgotajai Woikowai noſagti wairak wehrtspapiri, dahrgas ſelta un ſudraba leetas ar brilljanteem un zitem dahrgakmeneem. Iwanſchenzowam dſeſ tam noſagta dahrga tabakas doſe, dahwāta wina wezlehwim no Keiſareenes Marijas Feodorownas. Noſagto leetu wehrtiba ſneedſas pee 10,000 rbl. Saglu uſdabuſchanas dehļ ſperti energiſki ſoļi, bet lihdſ ſchim wehl naw biſuſchi neekahdi panahkumi. —rgs.

Apſagts lauzineeks. Aiſwakar kahdam L., kuŗſch ap plkſt. 10 wakarā pa Rigas-Orlas dſelſzeļu ecbraugis Rigā, Dwinskas wotſalē peeſtuſchās diwas nepaſihſtamas Schlihdeetes, kuŗas tam iſkrahpuſchas ap 500 rubļu. —rgs.

Ugunsgrehks. 24. oktobrī, ap plkſt. 11 wakarā, Gertrudes eelā Nr. 23, maſpilſones Elſabetes Roſenſtein namā, iſzehlās ugunsgrehks, kuŗu nodſeſha agunsdſeſeji. Ugunš labojaja namam ſeenas, greeſtus un jumtu. Saudejumi wehl naw ſinami. R—.

Iſrihkojumi. Seſtdeen, 26. oktobrī: Pilſehtas Kreewu teatris ſlehgts — Pilſehtas Wahzu teatrī Schillera dramatiſkās dſejas „Wallenſtein's Lager" un „Die Piccolomini". Skatu luga zenas. Sahkums plkſt. 7/8 wakarā. — Starptautiſkā panorama (Leelā Grehzineeku eelā Nr. 8) ainas iſ Greekijas. Atwehrta no pikſt. 10 rihtā lihdſ 10 wakarā.

Tirdſneeziba un ſaimneeziba.

Publikkus ſwarns no 1. janwara 1903. g. eewedis ari Widſemes pilſehtās un meeſtōs (iſnemot Sahmſalu), pee kam noteikta ſinama taſke par ſwaru leetoſchanu. (Noteikumi eeſpeeſti likumu krahjumā Nr. 55) Neſē te eewedis ari 12. janwarī 1903. g. likumu par labibas, melderu raſchojumu un ſehklas obligatoriſko ſwehrſchanu.

Finanſu ministrija nodomajuſe nahkoſchā gadā komandet uſ ahrſemem wairak ſpehjigakos ſkolenus, kas beiguſchi tirdſneezibas ſkolās, lai tee eepaſihtos leelakās Eiropas pilſehtās ar tureenes tirdſneezifkeem apſtakļeem, kā ari ar noteikumeem, kas waretu weizinat Kreewijas ſakaru tirdſneezīſkā ſinā ar ahrſemem.

Teatrs un muſika.

Kreewu teatrs. „Tehwozis Wana. Skali iſ lauku dſihwes 4 zehleenōs no A. P. Tſchechowa." Tſchechowa leelajām lugam weens un tas pats temats: weentuleem, neapmeerinateem zilwekeem winu ideenuſchkās dſihwes tukſchumā uſſpihd maſs laimes ſtariņſch, tatſchu drihſ ween tas atkal gaiſt un ſuhd un dſihwes zihņai peenahzigi nebrunotee zaur to waj nu eet boſā waj beidſ ſawa muhſcha atleekas dſihſā gruhtſirdibā. Sona un winas tehwozis Woinizkis, „Tehwozis Wana", domajas atraduſchi zilwekus, kuŗeem lihdſās tee waretu dſihwot laimes un meera dſihwi; tatſchu abus winus ſchee zilweki no ſewis atſtumj un wini noſlihd atpakaļ weentulibā un gruhtſirdibā, weenmuhſigā, nenoſihmigā, dwehſeli nahwetajā darbā par zitu interesem. Sagrauſti, peekuſuſchi Sona un Woinizkis paleek ſehſcham „peleķajā" muiſchas kontorī, pee rehkineem un papiru kopam, dſihwot gazu, gazu rindu beenu beſ ſaules un welhſes, lai padewigi panestu liktena uſſiktos pahrbaudijumus, kuſtetos un ſtrahdatu lihdſigi uſwilktam automatam un galā — meerigi nomirtu. Tatſchu tur, winpus kapa, wini zer guht elpu un ſajut, kā wini zeetuſchi, kā raudajuſchi, ka padewigi nekuſchi ſmago dſihwes nastu — un tad wini zerē, ka Deews ſajutis ar wineem lihdſzeetibu un laus wineem dſihwot jaunu, ſpoſchu, weglu dſihwi, laus preeſatees par ſemes dſihwes zeeſchanam, atſkatitees uſ tām atpakaļ ſmaideem waigā — un atpuhſtees. . . Wiſur un wiſpahri, kā rebſams, leela, ſmaga, dſiļa gruhtſirdiba un peſkmiſms. Lugā ſihmetee rakſturi — wahji, beſ energijas, beſ gribas un ſpehka dſihwot un broſchu kruhti ſpeeſtees eekſchā ſadſihwes burſmā, patſlahwigi lauſt ſwim zeļu, zilweki, kam dwehſeles pilnas ilgu, zeribu un wehleſchanos, bet kam truhkſt ſpehka gahdat par ſcho ſapņu peepildiſchanos. Tee ir ſirds-, juhtu-zilweki, kas muhſu deenu ſabeedribā ſtahwedami atſahnis un weentuļi, zeeſch un eet bojā. Tomehr tahdi, kahdus Tſchechows mums tos rahda, tee dſihwo, mehs tos ſaprotam un juhtam wineem lihdſi. Sewiſchki wina „Tehwozī Wanā" tee labi rakſturoti, tapat kā wiſpahri jaſaka, ka ſchī luga — par dramu to gruhti ſaukt — ſtahw augſtaki par zitām wina lugam; tās beigas atſtahj pat dſiļu eeſpaidu. — Lugu iſrahdija wiſpahrim loti apmeerinoſchi, leela ruhpiba bija peegreeſta ſkatuwes eekahrtojumam un ſewiſchka uſmaniba — tā ſauktajai ſajuhſmas („ſtimmungas") radiſchanai. Neſlobina (Woinizka) tehlojumā bija daudz labu, bſili ſajuſtu weetu, Wulfa jkſe (Sofija — Sona) ar ſawu weetumis reti juhſmigo ſpehli muhs pahrſteidſa. Belgorodſka ahrſts Aſtrows weetam bija maſuleet par ſauſu, weetam akal par daudz „kuſtigs". Interesantā maſkā parahdijās ſchehlaſtibas maiſes ehdejs Tſekegins (Gruſtafkis). LK.

Teeſleetu nodaļa.

Bihſtami malkas ſagļi. Pagahjuſchā pawaſari wiſas weeteļās amiſes ſinoja, ka maiſneeks Thiels no malkas ſagleem ſtiprī ſaſists. Tagad, 8. oktobrī, ſchis atgadijums nahza Rigas apgabalteeſas preekſchā iſteeſaſchanā un tadehl waru paſneegt laſitajeem par winu tuwakas ſinas.

Sch. g. 25. aprilī gorodowojs Iwans Tilo, ſtahwedams pee farkanajeem ſpihkereem, noſkatijās, ka winam paſihſtamais Karlis Lepſis ſoļ no kahda weſuma malku. Winſch paklauſam peegahja pee weſuma, ſanehma Lepſi zeeti un gribeja weſt uſ poliziju. Lepſis turejās wiſeem ſpehkeem preti un tadehl gorodowojs luhdſa tirgus ufraugu Girtu Grünfeldu un maiſneeku Wilhelmu Thielu, kuŗi neſauſchi gahja garam, lai nahk winam paligā. Grünfelbs ari gribeja gorodowoja luhgumu iſpildit, bet te peeſkrehja brahļi Karlis un Ludwigs Aniſi Lepſcham paligā, un nu wiſi trihs ſaļka ſīſt gorodowoju, Grünfeldu un Thielu ar malkas gabaleem un ſpahrdit ar kahjam. Stſchana newiļkās ilgi, bet winas ſekas bija tās, ka Thiels palika beſ ſamaņas ſemē gulot un gorodowojs un Grünfelds, ar aſinim apklahti, ſahka behgt. Pehz tam ari ſteži aiſmuka. Eewainotos aiſgahdaja uſ glahbſchanas eeſtahdi, kur iſrahdijās, ka Grünfelds un gorodowojs ir tikai weegli eewainoti. Thiels turpretī bija beſ ſamaņas un winu nogahdoja uſ Schwarza kliniku. Iſrahdijās, ka winam pahrſſists galwas kauſs un ſatrizinatas ſmadſenes. Kahdu laiku wina dſihmibai draudeja breeſmas, bet tab ahrſteſchana ſahka welktees ſekmigaki un winſch pamaſam gallgi iſweſelojās.

Karli Lepſi, 25 gadus wezu, Karli Aniſu, 21 gadu wezu, un Ludwigu Aniſu, 29 gadus wezu, ſauza pee atbildibas uſ ſ. l. 1489. p. un meerteeſn. ſ. l. 31. p. pamata — dehl maiſneeka Thiela ſtipras ſakſchanas un dehl ſemaka polizijas eerehdņa weeglas eewainoſchanas. Teeſas preekſchā Lepſis un Karlis Aniſs atſinās, ka eſot gan ſtuſchi gorodowojam un wina palihgeem malkas gabaleem un pahjagas kahteem, jo pehdejee papreekſch ſahkuſchi winus ſīſt. Ludwigs Aniſs par wainigu neatſinās un iſſkaidroja, ka winſch pee notikuma nemaſ neeſot bijis klaht. Ari no nopratinateem leezineekeem neweens newareja apleezinat, ka Ludwigs Aniſs buhtu pee iſſchanas nehmis kahdu dalibu.

Apgabalteeſa atſina Karli Lepſi un Karli Aniſu par wainigeem un noſpreeda wineem wiſu ſewiſchku teeſibu un preekſchrozibu atņemſchanu un nodoſchanu areſtantu pahrmahzifchanas nodaļās uſ diweem gadeem katru. Apſuhdſeto Ludwigu Aniſu teeſa attaiſnoja. —ds.

Tirgus u. z. ſinas.

Leeltirdſneezibas zenas.

Rigā, 24. oktobrī 1902. g.

	Salihgts.	Pahrdew.	Pirk.
Kweeſchi. Tendenze meerigaka.			
Kreewu 129/30mahrg. Sibirijas	—	92	90
Rudſi. Tendenze: kluſa.			
Kreewu 120 mrg.	—	80	78
Kreewu, uſnodoſchanu par okt./now.	—	77	76
Aufas. Tendenze: gurdena.			
Kreewu 5 ēdēs augſta ladunna	—	78—76	75—76
weenk. neſchahwetās Kreewu	—	68	66—67
Meeſchi. Tendenze: kluſa.			
Kreewu 108/5 mrg.	—	74	72
Kreewu 108 mrg.	—	74	73
Linſehklas. Tend.: peewelkoſcha.			
weenk. ſchahwetās	—	150	148—147
weenk. Druuna	—	143	140
Stepju	—	153	—
Kanepu ſehkl. Tend. —			
neſchahwetās	—	115—116	—
Rauſchi. Tendenze: kluſa.			
linu-, ſchejeenes	—	93-95	91—98
Kreewijas	—	90-98	89—91

Fondi.

St. Peterburgā, 24. oktobrī 1902.

	Pahrdew.	Salihgts
Wekſeļu kurſs, Londonas 3 m.		98.80
4% walſts rente	97 1/4	97 3/8
4 1/2% eefch. aiſn. 1893. g.	—	100 3/8
4% muiſchn. agrar-bankas kihlu ſihmes	95	—
5% premiju aiſnehm. 1. iſlaid. 1864. g.	480 1/2	479
5% „ „ 2. „ 1866. g.	363 1/2	361 1/2
5% „ kihl. ſihm. muiſchn. agrar bank.	202	200 1/2
3 1/2% maiſchn. agrar-bank. 4 kihl. ſihmes.	89 3/8	—
4 1/2% St. Peterb. pilſ. hip. kihl. ſihmes.	—	94 1/8
4 1/2% Mitnas agrar-bankas kihl. ſihmes	—	99 1/4
4 1/2% Maskawas agrar-bankas kihl. ſihmes	—	94 1/8
4 1/2% Poltawas agrar-bankas kihl. ſihmes	—	93 1/8
4 1/2% Harkowas agrar-bankas kihl. ſihmes	—	94 1/8
Kreewu ahrſt. tirdſn. bankas akzijas	—	305 1/2
St. Peterb. ſtarptaut. tirdſn. b. akzijas	—	875
St. Peterburgas diſkontobankas akzijas	—	405
Rigas komerzbankas akzijas	—	256
Kolomnas maſchinu fabrikas akzijas	—	315
Kreewu-Baltijas wagonu fabrikas akzijas	—	970

Wehrtspapiru zenas Rigas birſchā.

Rigā, 28. oktobrī 1902. g.

	Pirkſ.	Pahrdewej.
5% 5. aiſnehmuma no 1854. g.	118	—
5% premiju aiſnehm. 1. iſlaid. 1864 g.	475	478
5% „ „ 2. „ 1866. g.	356	359
5% „ „ muiſchn. agrar bankas	293 1/2	290
4 1/2% eefch. aiſn. no 1893. g.	99 3/4	100 3/4
4 1/2% „ konf. dſelſz. aiſn. 1. iſl. 1890. g.	99 3/4	100 3/4
4 1/2% „ „ „ 2. „ 1892. g.	99 3/4	100 3/4
3 1/2% muiſchn. agrar-bankas kihluſihmes	88 1/2	89 1/2
4% „ „ „ „ „	—	97
4% ſemneekuſihmes bankas kihlu	—	96
4% walſts rentes no 1894. g.	98 3/4	97 1/2
3 9/10% ſemes kred. kihlu ſihmju konwerſ. oblig.	94	95
4% ſelta aiſn. 1.—4. iſl. 1889/1890. g.	150	—
4% „ „ 5. „ „ 1893. g.	150	—
4% „ „ 6. „ „ 1894. g.	150	—
4% konſol. dſelſzeļa aiſnehm.	150	—
4% Rigas-Dwinskas dſelſzeļa obligazijas	175	—
4% Dwinskas-Witebskas „ „	183	—
4% Orlas-Witebskas „ „	182	—
4 1/2% Rjasanas-Uralas „ „	100 1/2	101 1/2
4 1/2% Kij.-Woroneſchas „ „	100 1/2	101 1/2
4% Maſk.-Kaſanas „ „	—	95
4% Nikolajewas „ „	—	96
4% Oeenwid.-reetuma. „ „	—	95
4 1/2% Rigas pilſehtas nomu kihlu ſihmes	94 3/4	95 3/4
5% „ hipoteku b. kihlu ſihm. wezās.	100	101
5% „ „ „ „ „ jaunās.	100 1/2	101 1/2
4 1/2% „ „ „ „ „	93 1/2	94 1/2
5% Widſemes pilſ. hip. beedribas kihlu ſihmes	100	101
4 1/2% Kurſemes „ „ „ „	—	90
4 1/2% Peterb. „ „ „ „	93 1/2	94 1/2
4 1/2% Maskaw. „ „ „ „	—	94
4 1/2% Widſemes kihlu ſihmes	98	99
4% „ „ „ „	88 1/2	—
4 1/2% Kurſemes „ „ „ „	—	100 1/2
4% „ „ „ „	—	92
4% Igaunijas kihlu ſihmes	88	90
4 1/2% Harkowas agrarbank. kihlu ſihm.	93 1/2	94 1/2
4 1/2% Witnas „ „ „ „	93 1/4	94 1/4
4 1/2% Poltawas „ „ „ „	93 1/2	94 1/2
4 1/2% Donas „ „ „ „	93 1/2	94 1/2
4 1/2% Chersonas „ „ „ „	93 1/4	94 1/4
4 1/2% Kijewas „ „ „ „	93 1/2	94 1/2
4 1/2% Tiflikas „ „ „ „	84	—
4 1/2% Rigas pilſehtas obligazijas	96	—
4 1/2% Odeſas pilſehtas obligazijas	—	96
Rigas kommerzbankas akzijas	252	—
Kreewu tehſr. fpalwas fabr. akz. fab. à 500 r.	—	—
Drahts un nagļu fabr. agrak Starr un Co. akz. fab. à 250 r.	—	—
Bauw. w. agr. W. Eickert fabr. akz. à 500	—	—
Rig. lugu buhw. un maſchinu fabr. Lange un dehļs akz. fab. à 250 r.	—	—
Atjiļu fabeedr. „Prowodnik" à 250 r.	215	—

Nihtdeenas kalendars.

Seſtdeene, 26. oktobrī (8. nowembrī). — Wahrda deena: Pareiſtſigo: Dimitrijs un Afanaſijs. Luteranu: Amands. Katoļu: Luzians. — Saule lez: plkſt. 7.49 min.; noriet: plkſt. 4.25 min. Deenas garums: 8 ſtundas 36 min.

Jaunakās ſinas.

Hagā, 6. nowembrī (24. oktobrī). Uſ 19. (6.) nowembrī ſaſaukta ſtarptautiſkās ſchkihreju teeſas paſtahwigā padome.

Sofijā, 6. nowembri (24. oktobrī). Palkawneeks Dimitrijews eezelts par generalſchtaba preekſchneeku.

Konſtantinopelē, 6. nowembrī (24. oktobrī). Italeeſchu bruņu luga „Piemonte" komandeeris iſſkaidrojis Turku walſibas eeſtahdem, ka winſch, ja pehz laika, kuŗſch par jaunu noſazits, netiks iſboti wehl zitī laupitaji, kerſchotees pee jauneem ſpaibu lihdſeekleem. Turzijas walſtiba ir loti uſtraukta. Peenahkuſe wehſts ka Hodeidā eerabees kahds Angļu kara kuģis, aiſſtahwot Angļijas intereſes. Turzija bemuſe pawehli, iſpildit wiſus Angļibas pawalſtneeku agrakos praſijumus Hodeidā. Wehſts, ka Anglija nodewuſe Turzijai ultimatumu, naw pateeſa.

Telegrammas.

(Kreewu Telegrafa Agentura).

Peterburgā, 25. oktobrī. Pawehlets: Wina Keiſariſkās Augſtibas Leelkņaſa Paula Aleksandrowitſcha Kurinas 79. kahjneeku pulku turpmak ſa

Adreses.

Tagad dsihwoju

Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 58.

1225b Runajams: 8—11 rihtâ
4—6 pehz pusdeenâs.

Advokats

J. Uppelinzs.

Advokats

D. K. Tomberg's,

dsihwo tagad
Terbatas eelâ Nr. 26, dsihw. 4,
Newa eelas stuhri,
usņem zivilprahwu weschanu, aisstahw prahwes lee-tâs un runajams vihrâs no pulksten 8—10 preekſch pusdeenas un no pulksten 4—7 pehz pusdeenas. 1083a

Zobu slimneeku poliklinika

pee zobugahrsta Klotas ir **atwehrta** un teek ihsteenas no pulkst. **10—4** pehz pusdeenas **zobu slimneeki** peenemti.

Turpat peenem pastellejumus uf wisadeem **mahkſligeem zobeem** kâ ari uf zobeem pilnigâ sastahwâ.

Honorars pehz taksēs.
Marijas eelâ Nr. 2.
9b55 **Direkzija.**

Zobu ahrsts
Frizis Weinbergs
runajams no pulksten 8—1 pusdeenâ un no 3—6 pehz pusdeenas
Dsirnawu eelâ Nr. 74, Suworowa eelas stuhri, Berga ķga namâ. 1188a

Marijas eelâ Nr. 5.

Runas stundas **wenerikâs, ahdas** un **dsimuma slimibâs** no pulksten 9—11 preekſchpusdeenas un no 6—8 wakarâ.

Dr. N. Hirschberg
prakt. ahrsts. 414b
Marijas eelâ Nr. 5.

Kaunuma ahdas, sifilikâs, puhſchu un wenerikâs slimibâs runajams **tikdeenas** no pulkst. **9—1** pusd. un **5—½9** wak.

Dr. H. Levy,
prakt. ahrsts.
Rigâ, Suworowa eelâ 10
647b **Preti Wehrmaņu dahwsam.**

Poliklinika

ahdas un dsimuma slimibâs, Rigâ, Schkūņu eelâ Nr. 16. Stara-pi **ihſmetleſchana** ar **elektrikâ apgaiſmoſchanu, ahrſtneſchana** ar **elektrizitati.**

Slimneekus peenemu katru deenu no pulkſt. 12—3 pehz pusd.

H. Simonsons,
371b eestahdi pahrwaldoſchs ahrſts.

Raunas pagasta, Grot skolas
wajadſigs
otris skolotajs jeb skolotaja.

Pretendenteem 28. oktobri sch. g., pulkſten 12 deenâ Raunas pagasta namâ pee weetneeka sapulzes.
1223b Pagasta wezakais **K. Gaber.**

Louis Edelberga,

juwelu-, selta-, sudraba- alfenida un pulkſteņu weikals atradas
Alekſandra eelâ Nr. 4,
un Alekſandra eelâ Nr. 5.

Mîļadi aptellejumi un reparaturas teek noteikti laikâ un lehti isdarîti.

Pehdâdwigi krahjumi **lauzajamee gardumi.** Leetonis jaita un sudrabotee, **kā** ari **ſudraba** un **misingâ** ſchuhni.

Rotalu leetas
leelâ klahſlê wisi lehti pahrdoda
J. Puchk,
rotalu-leetu noſtrahwa,
Marijas eelâ Nr. 9, Nesterowa mahjâ.
Gatawijumi un preekſchlikumi tapat lehti isdarîti uſ paſuteſchanu.

Brahwi pehz zigoriņeem jem firmas „A. Puchk", te ir leti. Famîlijas kafeja, wiſeedſig dſehrums. Mokſlita cefolas kafeja, laſi dſehrums. Cefolas kafeja, kafi beriga preekſch behrneem.

Wiſapdahwedami kafiju angſtâ ſtahtu. Pilnigi mihſa kafija. Pilnigi mihſa kafija.

Beedribu ſinſjumi.

R. L. B.

Peektdeen, 25. oktobrî 1902. g. pulkſten 8 wakarâ,
Zinibu Komiſijas Literatûras fonda parvaldes ſedē.
Preekſneeks.

Saweem zeen. pirzejeem

paſinoju, ka **weikala paplaſchinaſchanas dehl** ſawu

manufaktur-, welas-, trauku un ſaimneez. leetu weikalu

eſmu

pahrzehlis

pahri pretim **Kalnina ķga namâ**

Peterburgas ſchoſejâ Nr. 11.

Apſolidams kreetnu un apſinigu darbu un apkalpoſchanu par mehrenam zenam, laipni luhdſu zeen. publiku ari turpmak pagodinat mani ar ſaweem eepirkumeem un apſtellejumeem.

Augſtzeenibâ
J. Lauwa.
1220a

Rupat iſnahkſ:

Baltijas Teesu kalendars

1903. gadam.

Saſtahdijis cand. jur. **Fr. Karkluwalks.**

Saturs:

Kreewu Keiſariſkais namS. Romanowa zilts waldneeki. Schihbu ſwehtki. Augſti ſwehtki, kuŗôs waldibas eeſtahdes un ſkolas ſlehgtas. Kalendarîſs. Pasta ſinas. Telegrafa ſinas. Dſelſzeļu linîju attahlumi un braukſchanas maſka. Tirdzneezibas un finanſu kalendars. Drenas, kad nedrihſt ſarihkot teatrus koncertus u. t. t. Tirgi Widſemê, Kurſemê un Ieſchôs. Krona un pilſehtas eeſtahdes Rigâ. Latweeſchu advokati Rigâ. Latweeſchu ahrſti Rigâ. Latweeſchu weterinar-ahrſti Rigâ. Latweeſchu ſobahrſti un dentiſti Rigâ. Swejneeku kalendars. Walſtiju waldneeki un galwas. **Krecwijas augſtakas walſts eeſtahdes.** Gubernu krona eeſtahdes. Tſchinu tabula. Dſihwoklu nodoklis.

Peelikumâ:

Raksti is teesibu sinatnes.

Peektais kahjums. Saſtahdijis cand. jur. **Fr. Karkluwalks.**

Pirmâ nodaļa: Wispahrigi aiſrahdijumi par teeſu eeſtahdem, to uſdewumeem un darbibu. Wiſpahrejā principi. Teeſu eedalijums pehz ſubdſiſu raſtura. Teeſu eedalijums pehz ſiſtemam. Teeſu peekritiba un **kompetenze.** Pirmâs inſtanzes teeſu ſpreeduma pahrſuhdſeſchana. Teeſaſchanas kahrtiba ſemneeku teeſâs. Pagaſta teeſu kompetenze un peekritiba. Leetas iſſpreeſchana pee pagaſta teeſas. Atkauſme uf aiſmuguras ſpreedumu. Leetas iſmeklejchana pagaſta teeſâ. Apelazijas ſubdſibas. Iſpaſtâs jeb blakus ſubdſibas. Luhgumi dehl kaſazijas jeb ſpreedumu atzelſchanas. Luhgumi dehl ſpreeduma zaurluhkoſchanas. Teeſu nodoſki, poſchſlina un t. t. Teeſaſchanâs kahrtiba meerteeſu eeſtahdês. Teeſaſchanas kahrtiba Apgabalteeſâs. Prahwneeku wahrdnizа. Par luhgumu raſtſeem un ſubdſibâm. Daſchâdi teeſas raſtu paraugi. Atlihdſiba teeſu priſteweem, notarijeem un ſwehrinateem advokateem. Atlihdſiba tulkem.

Otrâ nodaļa: Daſchadi raſti: Starpibas Staco Iggaunijas, Widſemes un Kurſemes ſemneeku likumeem. Par laulibas teeſibu un ahrlaulibas behrneem. Par mantiſkeem un raſtiſkeem lihgumeem. Raſtneeku un mahſtineeku teeſiba pehz Kreewijas likumeem wiſpahr un pehz Baltijas privat-teeſibas ſewiſchi. Aiſſuhtiſchana uf Sibiriju jauna likuma gaiſmâ. Jaunee weſſelu likumi. Alfabetiſks iſwilkums iſ jaunâ ſchtempelnodokļa likuma. Sobs par ſchtempelnodokļa neiſpildiſchanu. Waj der ſubdſet par weetneeku palſa nolehmumeem, ſihmejotees uf pagaſta nodoklu iſdaliſchanu. Muhſu juridiſkâ terminologija. Luhgums „Teeſu kalendara" lahſtajeem.

Treſchâ nodaļa: Aiſrahdijumi daſchadam tauſchu ſchkiram. Pagaſta amata wihreem. Pagaſta wezakeem, waldei un weetneekeem. Pagaſta wezakâ teeſiba, uſaſaſinat uf perſonifku eeraſchanos. Pagaſta wezakâ teeſiba, par ne eeraſchanos pagaſta namâ uſſiſti diſziplinar ſodu u. t. t. Semneeku leetu komiſareem. Skrihweereem. Pagaſta teeſam. Skolotajeem. Beedribam. Strahdneekeem.

Zetrtâ nodaļa. Swarigi Waldibas augſtako eeſtahdſchu ſpreedumi un iſſkaidroſjumi. Kâ war peeraſdit, ka audſchu behrns peenemts par adoptiwbehrnu? Waj adoptiwdehlu war ſpeeſt apgahdat ſawus ihſtos (meeſigos) wezakus? Kam peeſtriht iſdalit zeļu taiſiſchanas naſtas? Kam jaunſur lauku zeki? Uf kahdu likumu pamata un kahdâ mehrâ Baltijas gubernâs ſlehpjeſam jadod atlihdſiba par ſlahdi un ſaudejumeem, kaſi zehluſchees zaur ſubdſibu? Sobahrſtu teeſibas. Seemu paſeſ.

Peekta nodaļa. Wiſi jau guberau teeſu farakſts. Widſemes un Kurſemes pagaſtu farakſts (Krewiſki un Latwiſki). Semneeku leetu komiſari. Baſnizas. Teeſas. Adreſes. Studinajumi.

Maksâ 40 kap., par pastu peesuhtot 48 kap.

J. Brigaders,
grahmatu tirgotajs **Rigâ, Berga Basarâ.**

Otrâ Rigas Krahjaiſd. Sabeedr.

peenem noguldijumus un iſſneedſ aiſdewumus katru darbu deenu no pulkſteen 10—2 un wehl **pa ſvētdeenâm wakareem** no pulkſten 7—8, lai to daritu peejamu arî teem, kas par deenu newaļigi. Ofolina kunga muhſu namâ, **Dſirnawu eelâ Nr. 66** turpat pee Terbatas eelas.

Sabeedriba maksâ **par noguldijumeem** 5½—6% un nem par **aiſdewumeem** pret wehrtspapireem, obligazijam un ſihlam, ka ari pret galwenekeem 6½—8½% gadâ

1) Schai Sabeedribâ parahda raſſti ſwabadi no kroņa nodoſkeem.
2) Noguldijumus peenem kâ no beedreem, tâ ari no nebeedreem.

Droſchibas kapitals 30. ſeptembrî bija 205,006 rbl. 76 k.

7387a **Walde.**

Tuhku un modes pretſchu weikals

C. Trey,

Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 11,
peedahwâ: 1111b
wiſadus **krāſſus** preekſch **mehteleem** un **uſwalkeem** no labakam fabrikam, par lehtakam zenâm, ka ari leelâ iſwehlê **welu, ſchlipſes, zimdus, ſihda lentes, ſpizes un**

leetus ſargus.

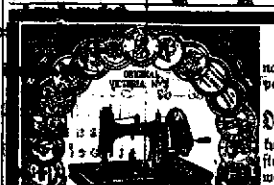

Wehl neweena ſchujama maſchina

naw tik ahtri **preekſchzam** cemantojuſi, tikdeh pee pirzejeem, kâ pahrdewejeem, kâ zaur ſawu weenkahrſcho mechaniſmu eezeenitâs

Original „Victoria" ſchujamas maſchinas,

kuŗas naw lihdſigas ne Singera ne ari zitu ſiſtemu ſchujamâm maſchinam. Winu iſturigâ un weenkahrſchakâ konſtrukzija atſihſta wiſur par labaku

Dahwajamas pee zenu-rahdiluwarzeeka
M. Ruttkas,
Rigâ, pahdamo maſchinu un welosipedu magasina Rigâ, Behwern eelâ Nr. 20.

Eewehrojams pirzejeem: Kâdai iſſtâi **Original „Victoria"** ſchujamai maſchinai atrodas uſ zolas beſ noſaukuma **Original „Victoria"** ari wehl **№ 3.**

Matematikas ſtundas

wehlâs neemt no lahda VI., VII. jeb VIII. klaſes realiſta jeb gimnaſiſta. Peeſuſijumus luhdſ nodot Uhdens eelâ № 9, pee K. Dittnera. 1222a

Grahmatwedis

wehlâs blakus nodarbotees lahdas ſtundas par deenu. Adreſes luhdſu nodot „Rigas Awiſes" eſpedizijâ ſem „blakus nodarboſchanâs". 6699a

Jauns grahmatwedis grib ſawu weetu pârmainit. Laipnus peedoſchwajumus luhdſu nodot ſchahs awiſes eſpedizijâ ſem b. „U."

Kantoriſts wehlas iſmainigu weetu. Peeſuſijumi nodoſami „Rigas Awiſes" eſpedizijâ ſem „Kantoriſts".

Mahzeklis,

las aſſlehdſneezibu eemahzitees grib. war preteſtîtees leelâ Wimſterijas eelâ № 7. 1230a

Neprezejees zilweks,

(kalweets) prot ari kreewu walodu un raksti, nedelehjâs, war uſrahdit labas apleezibas, wehlas kaut kahdu weetu. Neprezejams Agenſkalnâ, Puku eelâ № 8, dſihw. 8.

Kreetnu ſwahrku ſkroderi

wajadſigi Marſtaļu eelâ № 11, pee Miſſinbart. 1604a

Kreetns ſkrodera paligs

wajadſigs pee paſtahwiga darba Leelâ Kaſeju eelâ № 15, dſihw. 3. 1699a

Swaigas kahpoſtu galwinas

pahrdod **leelumâ un matumâ** pudrem jb ſchokeem. Peeraſtams Walku eelâ № 5, ehdreenu kehſt. 1226a

Tafelklaweeres

lehti pahrdodamas Stabu eelâ № 53, dſ. 29.

Iſturiga un laba buſete

ar wairak atwilktnem, glahſchu kaſti un regaleem, lehti pahrdodama Jelgawas preekſchpilſehtâ, Kugu eelâ № 22, maſſes apſtatſmes. 1214a

Weegla kupeja

Zehſu wahgi, Peterburgas borta un **fuhrmaņu kaņtanas** lehti pahrdodamas Zehſu eelâ № 32. 1219a

Maisniza—konditoreja

derigu ari zitam weikalam, eeneſigâ weetâ tuhlin iſthrejama Jaroſlawas eelâ № 47. 1216a

Spihkeru telpas
2 maſi ſpihkeri

iſthrejami Wezpilſehtâ № 17, apakſchâ. 1215b

Mahja dſelſz. ſtarpjas tuwumâ ar leelu meſchu, ſem labeem noliķumeem pahrdodama. Wehſtules nododamas „Rigas Awiſes" eſpedizijai ſem burt. W. M.

Leelas ſemneeku mahjas

atrodas ſkaiſtâ wetâ, apm. 270 puhrweetu leelas, pee Jugļas upes, 20 werſtîs no Rigas un 10 werſtîs no Stopineem, pahrdodamas. Tuwakas ſinas: Teatra bulwari № 1, dſihw. 5. 1228a

Maſu mahju,

pahrdod ar 500 rubl. leelu eemaksu. Wehſtules luhdſu nodot „Rigas Awiſes" eſpedizijai ſem № 5. 1227a

Peterburgas. Arrigas Dzeed. Beedriba

iſrikos ſeſtdeen **26. oktobrî** 1902. gadâ

Dzeesmu vakaru

ar

deju un Amora pastu

nevis Romanova eelâ Nr. 25. bet

Rigas Latv. Beed. majâ.

Eeeja beedreem un damam à **70** kap. weesu kgeem à **85** kap.

Sakums plkzt. **9.** vak. beigas **4.** ritâ.

1209b **Preekſneeziba.**

Rupat iſnahkſ

Wiſpahrigais

Sobgala kalendars

1903 gadam.

Saturs: Paraſtais kalendarîſs. Prologs. Nehſcheſcha kronika. Labas ſehkmes. Paſchâ laikâ. Darbâ nogrimis. Kahdai gruntneezei. Nekas par to. Jauka gruhmata. Tupeku waſzinim. Wajaga ſiņat. Sawads literaturas darbineeks. „Schepte" ſeed. Pareiſa atbilde. Tam ir nags. Labak ne. Ari ahkſis. Sohs paſtala. Moderns ubags. Uf advokata rungas. Dibinatas raſes. Luhk, kur leſa! Waſaga praſt! Pehz apſtahkleem. Behgam par iſtu! Moderns ſkubinatajums. Redſ, kahdi laiki. Uf jaunu gadu! Pirahtigâs walodâs. Augſtas gudribas mahjâs. Ar Rigas jahmalas. Dſelzbulkis. Latw. weſela. Krahſna trakums. Ihſs romans. Kas tee kahdi, kas dſeedaja? Kriſtiks. Tahlâ paſaule. Uf muhſu laikraktu ſeſjem. Uf daſchâm malâm. Idile ir Leepajas. Wajag ſmehret! Gihmeſnu jautajums. Epigramš. Breeſmiga bohmes par-jaunaka. Sawweeſchu dſeju. Dſeſoti pehz jaunakeem paraugeem. Pee awiſchu galda. Ai, Ai! Kam labak weizas? Kupleja ar ehmiki. Kaweeru pawâdijums no Fr. Budnerka. Iſtja laime. Wahrdnizas druſkas. Breeſis un Schmingulis. Iſtajâ balſî. Muhſu redaktajas prinzipi. Metſcha gaudas. Uf jaunakâs filoſofijas. Kweelu mihtias. Kritiſks gadâs. Moderna abeja. Pehz baleſ. Pee monopola burwim u. t. t., u. t. t. **Teſtâ 35 iluſtrazijas.**

Maksâ 30 kap., pa paſtu peeſuhtot 38 kap.

J. Jeltina grahmatu tirgotawâ,
Rigâ, Terbatas eelâ 20.

Balkin & Co.

Karla eelâ Nr. 13, eepr. Jelgawas-Tukuma dſelſzeļ. peeſtahinei

peedahwâ

Gehpelu kulamas maſchinas

wiſjaunakâs ſiſtemas preekſch 28 zollu plata traumata pilnigi peteekoſchu 2 ſirgu dſihſneju ſpehkam.

Pahrdoſchana uf galwoſchanu. Zenas wiſlehtakas.

Amerikanu wehtiſamas maſchinas

ar peezeem ſpahrneem un dſelſu ſpahrnu ſtahwu.

Spezialitete maſchinu ſikſnâs.

Peena ſeparatorus Radiator - Kurier.

!!! Lampas !!!

Darba lampas,
Galda lampas,
Salona lampas,
Kuhnas un koridora lampas,
Petroleja lampu degli jaun. konſtr.
Glahſes, maiſni, kulpes, preekſch lampam.

8676 **Firmâ labuma kristala ſalona petroleju**

uf ſtaſtellejumu ar mahjâs peeſuhtiſchanu peedahwâ **par wiſlehtakâm zenâm weenigâ ſchinî apgabalâ ar twaiku dſirnama lampu fabrike**

J. E. Muschke, Rigâ,

Fabrikas noliktawa Terbatas eelâ Nr. 18. Telefons Nr. 1012.

Lampu iſlabohſchana atwehrta uſ pilnigu galwoſchanu un ahtra laikâ.

Iſrihkojumi.

Pahrdaugawas Latweeſchu Labd. Beedriba.

Swehtdeen, 27. oktobrî 1902. g. **Jonatana beedribas ſahlê**

muſikaliſki-dramat. wakars

ar ſekojoſchu

deju.

Iſrahdis dſeeſmu ſugu

„Tehwiſai".

Sahkums pulkſten ½7 wakarâ.

Eerejas zenas: kungeem 50 kap., dahmam 40 kap.
1229b **Preekſchneeziba.**

Rigas II. pilſehtas teatris.

Peekſdeen, 25. oktobrî 1902. g.

Drihdi.

Drama 5 zehleenôs no A. N. Oſtrowſka.
Sahkums taiſni pulkſten 7½ wakarâ, beigas pulkſten 11 wakarâ.

Swehtdeen, 27. oktobrî 1902. g.
Deenas iſrahde par paſeminatâm zenâm.

Negaiks.

Drama 5 zehleenôs no A. N. Oſtrowſka.
Sahkums taiſni pulkſten 2 deenâ.
Wakarâ: diwi reiſ

Newiſors.

Komedija 5 zehleenôs no N. W. Gogoļa.
Sahkums taiſni pulkſten 7½ wakarâ, beigas pulkſten 11 wakarâ.

Bileſes uf wiſam augſchminetam iſrahdem pahrdod pee teatra kaſes **ihſteenas** no pulkſten 11 lihdſ 2 deenâ, bet iſrahdes deenâ no 10—2 deenâ un no 5—10wak. 6176b **Teatra kantoriſts.**

R. Latw. teatris.

Rigas Latw. beedribas namâ.

Swehtdeen, 27. oktobrî 1902. g.

Iſrahdis:

Fausts.

Tragedija 5 zehleenôs no Wolfganga Getes. Latwiſki tulkoſchi: Apſihſla un Rainis. Muſika no Jon Nadſiņſch, Lindpaintnera un Laſſena.

Muſikas un dſeedamee gabali:

1. bildê: a) Uwertira. b) Largo e spianato (melodrama). c) Kriſtus jau zelas! (Leldſeenu laiſs ar ehrgeļu pawadiſchanu).
2. bildê: a) Andante (antrakta muſika); b) „Pilis, tak ſtalti ſtatas pahr lejam" (baldatu dſeeſma). c) „Uf deju, puiſeni taiſijas" (wakſs ar deju).
3. bildê: a) „Dſeſma un ſpeedoſchi welwe, tu gaiſi!" (garu dſeeſma). b) Sapnu tehlu melodrama (Andante).
5. bildê: a) Antrakta muſika. b) „Neil bija ſchurta pagrabâ!" (dſeeſma).
6. bildê: Andante (eerahdâ muſika preekſch ragana lehkſa).
7. bildê: a) Antrakta muſika. b) Ehrgeļu preludija.
8. bildê: „Uf Karalis Tubles ſalâ!" (dſeeſma).
9. bildê: a) Antrakta muſika. b) Adagio (melodrama).
10. bildê: a) Antrakta muſika. b) Lugſchana („Dies irae"), ehrgeļu melodrama). c) Rekwiems (ehrgeļu ſolo).
11. bildê: „Slawetš ir Deews!" beigu muſika).

Sahkums pulkſt. 8½ wakarâ.

Latvija kantoriſts.

„Aiſerta"

tautas namâ (uf Sw. Peterburgas ſchoſejas № 6.)

Peektdeen, 25. oktobrî 1902. gadâ, pulkſten 8 wakarâ:

literariſks wakars.

Runâs ſkolotajs J. Silabredis: Bakteriju eeſpaids uf zilweku organiſmu.

Pehz tam iſrahdîs ar gaiſmas bildem: „Jeſojums pa Wolgu" pahſkaidros E. Kahrklinſch.

Eeejas maksa: weeſeem 10 kap., beedreem 5 kap.

Garigs koncerts,

Rihgas ſeemas. Peektdeen, **27. oktobrî** 1902. gadâ, pulkſten 8 pehz pusdeenas, pee **kara pehdiſtes ahlo koris,** Kolotaju koris un **Zahka** kgs. 1212a

Salamonſka zirkû.

Peektdeen, 25. oktobrî 1902. gadâ pulkſten 8 wakarâ:

keela galâ israhde

jahtneem mahkſligeekem un mahkſligeezem ihpaſchneekeem, kâ: **gaiſa gimnaſtiki, ſchanglieri, akwilibriſti, muſkatliſti** klaunî, atleti u. t. t.

Eewehrojamâs Parteru akrobatu ekſentrika

Trio Arkas

debiļa.

Wehdera runataja **Kasaki Edize** uſſtahſcha kâs ar runajoſchu automatu truppu.

Afenijas jaunkundſe un **Pafchtſchenko** jaunk. apbrihnojami ſchanglieri un ekwilibriſti.

Italeeſchu muſikaliſkas ekſentrik familijas **Perrini** uſſtahſchanâs.

Pahſaules ſlawenâs maſtreewu **Dimitrija Iwanowa** trupas debihju arnepahrſpehjameem ſolo dejotajeem bahrnam; Arejem un Schutawſti un lungeem Sokolowam un Lebedewam, latwiſki runajoſcheem.

Eſchempionata turpinajums.

Eſchempionata iſnahkſmê

preemija 3125 rbl. leela.

Peemija iſnahkſmê notiks eſchempionata beidſamâ deenâ.

Pehdâlâs ſchahdi ſpehlotaji: **Heinrichs Eberle,** pirmais wiſwahzu atleta un ſpehlotaja. **Nikolais Petrowſs,** Bulgarijas eſchempijs, **Georgs Lurichs,** pirmais pahſaules eſchempijs-atleets un ſpehlotajs. **Peters Jankowſkis,** pehz eſchempijs. **John Pahl Ads** II., Europas eſchempijs. **Manuels Morento,** pirmais ſpaneeſchu ſpehlotajs-eſchempijs. **Garrija Minars,** latiņu ſpehlotajs. **Jaſeps Horwats,** galeeſchu eſchempijs, **Alesko Abergs,** Somijas, wezais eſchempijs. **Rolands Dikmans.** Nemas eſchempijs-ſpehlotajs. **Hanss Arnejs,** Somijas eſchempijs. **Kaſs Eduards,** jaunais ſpehlotajs. **Karlis Bürgermeiſters,** latweeſchu ſpehlotajs. **Serģejs Martinows,** Rigas ſpehlotajs. **Gaiſchos,** pirmais auſtreeſchu eſchempijs-atleets un ſpehlotajs. **Renardos,** labakais Nizes ſpehlotajs. **Legarde** Parſemes atleets un ſpehlotajs. **Dahrasſchefſkis,** behmeeſchu meiſtars-ſpehlotajs, **Maskotows,** Peterburgas ſpehlotajs.

Wiſu ſpehlotaju **pahrdaſes** iſnahkſchana.

3 ſpehkoſchanas.

Rihgas eſpehkoſchanas. 1. okt. N. Lawa, kpt. Dumſis, no Aalborgas ar krihti; Juno, kpt. Krahmiņſch, no Southamptonas ar balaſtu; Nikla, kapt. Leelmeſch, no Libaujas ar balaſtu; Aurora, kapt. J. Werners, no Libaujas ar eglem, pehz 12 deenu braukſanas; Segneſchana naſkt no 11. uz 12. okt. aiſ peſcha neuſmanibas, tam no maſa elektriſkâ ſihkſtenekļa Eb. Freedis up Wez-Salazes, kur nogrimis weſ laiks wiſus. Wiſi glahbſchanas mehģinajumi bijuſchi weltigi. 23. okt. eenahza Rigâ: Uganzeems, kapt. Pawlowſkis, no Tynes ar eglem, Ilu, kapt. Dreimans, no Stemens ar krihti. Walda, kpt. Kazphſons, 17. okt. iſbrauza no Liverpooles uf gibreltaru. Otto, kapt. Lauks, 17. okt. iſbrauza no Liverpooles uf Cardiff, Walliju. Mertzgaſeem, kapt. Oſolinſch, 16. okt. iſbrauza no Sharpneſs uf Limerik. Sweeks, kapt. Kiltenthâls, no Skarpneſs brauzot, 17. okt. eegahja Kazkirſ, tapat Linda, kapt. Lorenz, no Rigas brauzot. Regulus, kapt. K. Bauers, 14. okt. paſtu no Sundſwallu uz Algoa Bay deenv. Afrikâ. Maria Maria, kapt. Martinſons, ſeklâ no Leepajas uf Hartlepooli 15. okt. enkureja Eſlingores ſehrbuma. Sybonia, kurſch maija ſtrandeja Jucatanâ, kâ „Ship. Gaz." ſino, eſot nonemts no ſehkta un zeļâ uſ Trinidadu, kur tihſchot ſataiſits preekſch braukſchanas. Schis wraks tika pahrdots wakar-olſchanâ, un waiņa new wina luhwetaja ihpaſchneeka S. Kalnina ihpaſchums. Pee Leepajas, ſwehtdeenas naſti ſtrandeſis, kahds Smedrow, kurſch „Bjarne", kurſch pehz ar atmen. no Helſingforſes. Nolauſa kaudſimeſkas naw neweens ifglahbees. Kapteinis kapt. Sundberg, 24. okt. iſbrauza no Rigas uf Angliju ar koksem. Monitor, kapt. Mars, 19. okt. iſbrauzis no Ryes uf Kirkaldy ar gumiju un ſirgu ladiņu. Maſ Jr., kapt. Jorbans, no Meitles pehz 8 deenam 16. okt. eegahja Kalkwigt. Polaris, kapt. Lauhmiſch, no Karlſkrunas brauzot, 13. okt. eegahja Fowelê. Rumſchen, kapt. Laſſis, no Dundejas brauzot, 18. okt. eegahja Plog. Equator, kapt. Sahne, 18. okt. dſihres iſbrauk. no Tynes uf Pernambuco. 18. okt. enkureju ſchi Eſtlandes. Andrejs, kapt. Pagg, gehſ no Bremenes uf Leepaju, un Delphin, kapt. Barons, gehſ no Blythes uf Leepaju. Rute, kapt. Birks, no Glasgowas brauzot, 18. okt. eegahja Newyorkâ. Miſſiſipi, kapt. Preede no Mocs brauzot, 18. okt. eegahja Dſumjuzonâ. Minna, kapt. Kugnets, no Tynes brauzot, 18. okt. eegahja Teignmuht. Karſtâ eenem ladiņâs: Teodor, kapt. Andersons, uf La Gwaira. Delia, kapt. Ottmans uf Trinidadu. Reinhard kapt. P. Baumanis, no Kriſtiansa brauzot, 18. okt. eegahja Gamlebi. Omar, kapt. Kalnenš, ahtronâs Leepajâ, tur tuhlin atpakaļ uſ Peterburgu. Alle Minna.